

Attica Economic Review

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

«Σημάδια ανθεκτικότητας, εν μέσω κινδύνων και επίμονου πληθωρισμού»

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος
2. Ειδικό θέμα: Τάσεις σε απασχόληση και οικονομική δραστηριότητα ανά κλάδο στις αρχές του 2022
3. Οικονομικό κλίμα
4. Βραχυχρόνιοι δείκτες
5. Δημοσιονομικά
6. Τραπεζικά
7. Ενέργεια, υποδομές, περιβάλλον

Πρόλογος (1)

- Ο παγκόσμιος ρυθμός **οικονομικής ανάπτυξης** επιβραδύνθηκε αισθητά το δεύτερο τρίμηνο του 2022, υπό την επίδραση της εντεινόμενης ενεργειακής κρίσης και των γενικευμένων πληθωριστικών πιέσεων. Το νομισματικό περιβάλλον καθίσταται σταδιακά αλλά και συστηματικά πιο σφιχτό, με τις **κεντρικές τράπεζες** να αυξάνουν τα επιτόκια στοχεύοντας στην επαναφορά των μεσοπρόθεσμων προσδοκιών κοντά στον στόχο πληθωρισμού, με όσο το δυνατόν μικρότερο κόστος για την οικονομική δραστηριότητα.
- Ο συνεχιζόμενος **πόλεμος** στην Ουκρανία διατηρεί την υψηλή **αβεβαιότητα** που δρα αρνητικά στις μεσοπρόθεσμες προοπτικές, μεταξύ άλλων κάνοντας ορατό το ενδεχόμενο μερικής ανεπάρκειας προμήθειας ενέργειας, ειδικά για τις οικονομίες με ενεργειακή εξάρτηση από τις χώρες σε σύρραξη.
- Το **οικονομικό κλίμα** επιδεινώθηκε περαιτέρω στην Ευρώπη τον Αύγουστο, ενώ ο δείκτης παγκόσμιας καταναλωτικής εμπιστοσύνης κατέγραψε ιστορικό χαμηλό τον Ιούλιο. Πρόδρομοι δείκτες της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας υποχωρούν συστηματικά από τις αρχές του έτους, ενώ ο **όγκος διεθνούς εμπορίου** κατέγραψε για πρώτη φορά κάμψη τον Ιούνιο, έπειτα από ιστορικά υψηλά επίπεδα στις αρχές του έτους.
- Οι **διεθνείς τιμές ενεργειακών αγαθών** συνεχίζουν να κυμαίνονται σε πολύ υψηλά επίπεδα. Η τιμή του πετρελαίου σημείωσε διόρθωση τον Αύγουστο, ωστόσο η τιμή του φυσικού αερίου εκτινάχθηκε σε νέο ιστορικά υψηλό επίπεδο. Οι τιμές στα λοιπά εμπορεύματα και το χρυσό κατέγραψαν μείωση τον Ιούλιο. Το **ευρώ** σημείωσε σημαντική περαιτέρω πτώση έναντι του δολαρίου τον Αύγουστο, σε χαμηλά επίπεδα εικοσαετίας. Οι **διεθνείς κεφαλαιαγορές** κατέγραψαν μεικτή εικόνα τον Αύγουστο, με μερική ανάκαμψη σε ΗΠΑ και Ευρώπη, σε αντιδιαστολή με μικρή πτώση στην Κίνα.
- Μεταξύ των **προκλήσεων**, ξεχωρίζουν ο ισχυρός και επίμονος πληθωρισμός, το αυξανόμενο κόστος χρήματος και ο ρόλος της δημοσιονομικής πολιτικής. Σε αυτό το πλαίσιο, καθώς ο κίνδυνος ύφεσης της οικονομικής δραστηριότητας καθίσταται πλέον ορατός στις ανεπτυγμένες οικονομίες, όπου και ο δημοσιονομικός χώρος είναι σχετικά περιορισμένος, λόγω του υψηλού επιπέδου δημοσίου χρέους, οι ασκούντες πολιτική καλούνται να λάβουν στοχευμένα και αποτελεσματικά μέτρα πολιτικής.

Πρόλογος (2)

- Συνεχίστηκε **ισχυρή ανάκαμψη** στην Ελλάδα το **β' τρίμηνο του 2022**, στο 7,7% ετησίως, έναντι 8,0% στο προηγούμενο τρίμηνο, με σημαντική θετική επίδραση από κατανάλωση και εξαγωγές, κυρίως υπηρεσιών. Οι σημαντικές **επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία** από την **ενεργειακή κρίση** και τον **υψηλό πληθωρισμό**, σε υψηλά επίπεδα 27-ετίας, συνεχίστηκαν τον Αύγουστο, αν και μετριάστηκαν από την πολύ καλή επίδοση κλάδων σχετιζόμενων με την **τουριστική δραστηριότητα**.
- Το **εγχώριο οικονομικό κλίμα** ανέκαμψε ελαφρά, υπό τη βελτίωση των προσδοκιών στις Υπηρεσίες και την ενίσχυση της Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης, τάσεις οι οποίες αντιστάθμισαν την επιδείνωση των προσδοκιών στη Βιομηχανία και το Λιανικό Εμπόριο.
- **Ο πόλεμος** παραμένει καθοριστικός παράγοντας των συνθηκών στην ελληνική οικονομία, κυρίως μέσω των πληθωριστικών πιέσεων, του κινδύνου μερικής ενεργειακής ανεπάρκειας και των ευρύτερων διαταραχών στις εφοδιαστικές αλυσίδες. Η αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών εξασθενεί με αρνητικές συνέπειες για τις καταναλωτικές προοπτικές, ενώ η αβεβαιότητα δρα ανασχετικά για τις επενδύσεις. Στις θετικές εξελίξεις, η **αγορά εργασίας** εξακολουθεί να παρουσιάζει σταδιακή βελτίωση, αν και με βραδύτερο ρυθμό. Παραμένουν μειωμένοι κίνδυνοι για την οικονομία από ενδεχόμενη έξαρση το **υγειονομικό ζήτημα**, αν και έχουν εξασθενήσει σημαντικά.
- Η ενίσχυση του τουρισμού και τα έσοδα από ναυτιλία επιδρούν ανασχετικά στο αυξανόμενο έλλειμμα στο **ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών**. Η δυναμική στον κλάδο του Τουρισμού παραμένει ιδιαίτερα θετική, με προσδοκίες για ετήσια ονομαστικά έσοδα που δύνανται να υπερβούν το ιστορικά υψηλό επίπεδο του 2019.
- Στο **τραπεζικό σύστημα** καταγράφηκε τον Ιούλιο σημαντική αύξηση πιστώσεων προς ΜΧΕ και άνοδος των ιδιωτικών καταθέσεων.
- Στο **ειδικό θέμα του δελτίου** παρουσιάζονται τα αποτελέσματα ανάλυσης σε σχέση με την εξέλιξη του κύκλου εργασιών, της απασχόλησης και του μισθολογικού κόστους, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, στις αρχές του 2022.

2. Ειδικό θέμα

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

Τάσεις σε απασχόληση και οικονομική δραστηριότητα ανά κλάδο στις αρχές του 2022

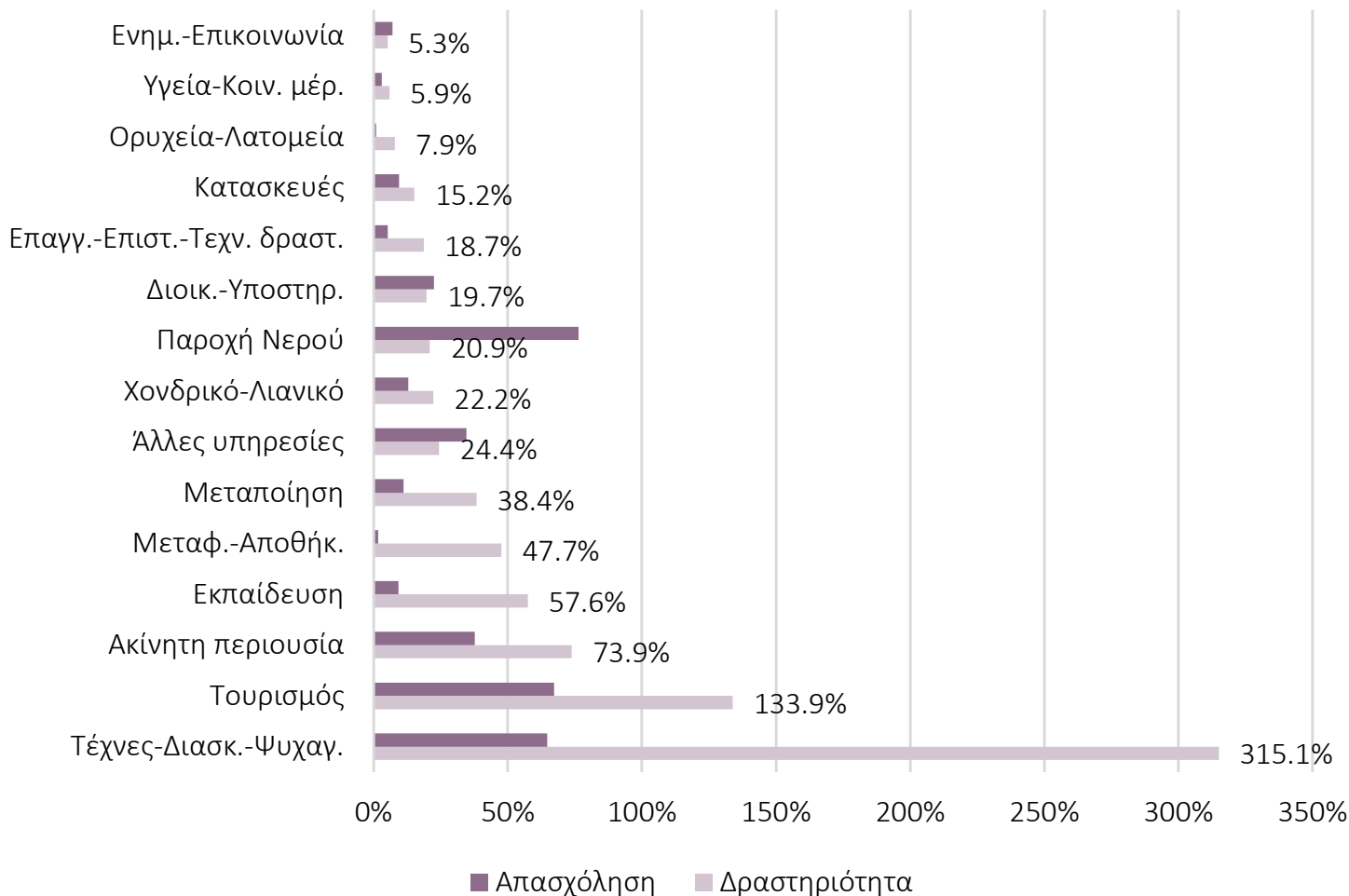
Την περίοδο 2019-2022 το ΑΕΠ και το μισθολογικό κόστος παρουσίασαν αυξομειώσεις, αλλά το ποσοστό ανεργίας παρουσίασε συνεχή μείωση.

- Η **οικονομική δραστηριότητα** επλήγη σημαντικά από το ξέσπασμα και την εξάπλωση της υγειονομικής κρίσης τον Μάρτιο του 2020.
- Το **εγχώριο ΑΕΠ** από άνοδο 1,8% το 2019, παρουσίασε έντονη πτώση το 2020 (-9,0%), ενώ το 2021 εμφάνισε έντονη ανάκαμψη (+8,3%).
- Ωστόσο, η **ανεργία** ήταν συνεχώς σε πτωτική τροχιά (από 17,3% το 2019, στο 16,3% το 2020 και στο 14,7% το 2021) κυρίως λόγω των εκτεταμένων μέτρων στήριξης επιχειρήσεων και νοικοκυριών (αποζημίωση ειδικού σκοπού, μη επιστρεπτέα προκαταβολή, πρόγραμμα Συνεργασία, κ.ά.).
- Παράλληλα, το **μισθολογικό κόστος** των επιχειρήσεων στον Δευτερογενή και τον Τριτογενή τομέα της οικονομίας παρουσίασε οριακή ετήσια πτώση κατά 0,4% το 2021, σε συνέχεια ανόδου κατά 2,6% το 2020 και κατά 1,9% το 2019.
- Το **α' τρίμ. του 2022:**
 - το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 7,0% ετησίως (εποχικά διορθωμένα στοιχεία), πάρα τις ιδιαίτερα δυσμενείς εξελίξεις στο πρώτο τρίμηνο φέτος, λόγω της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία,
 - συνεχίστηκε η πτωτική τάση της ανεργίας και διαμορφώθηκε στο 13,8%, από 17,1% ένα χρόνο πριν και
 - το μισθολογικό κόστος των επιχειρήσεων περιορίστηκε κατά 4,0% σε ετήσια βάση.
- Η **ανάλυση*** αποσκοπεί στην αποτύπωση τάσεων και διερεύνηση συσχετίσεων μεταξύ της εξέλιξης του κύκλου εργασιών, του μισθολογικού κόστους και της απασχόλησης, χωρίς να γίνεται ενδελεχής μελέτη της αλληλεπίδρασης μεταξύ των μεγεθών.

*Σημείωση. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε σε επίπεδο μονοψήφιων κλάδων της ελληνικής οικονομίας, κατά ΣΤΑΚΟΔ-08, και αφορά δύο διακριτές περιόδους, α' τρίμ. 2021-α' τρίμ. 2022 και α' τρίμ. 2019-α' τρίμ. 2022, καθώς το 2019 ήταν το τελευταίο έτος «ομαλής» λειτουργίας της οικονομίας πριν το ξέσπασμα της υγειονομικής κρίσης. Δεν υπάρχουν δημοσιευμένα στοιχεία κύκλου εργασιών για τους κλάδους Παροχής ηλεκτρισμού-Φυσικού αερίου, Δημόσιας διοίκησης, Χρηματοπιστωτικών-Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων και για τον Πρωτογενή τομέα και επομένως δεν περιλαμβάνονται οι συγκεκριμένοι κλάδοι στην ανάλυση.

Θετική σχέση μεταξύ κύκλου εργασιών και απασχόλησης την περίοδο 1Q/2021-1Q/2022, καθώς εξασθενούσαν τα μέτρα κατά της πανδημίας...

Ετήσια % μεταβολή κύκλου εργασιών-απασχόλησης (1Q/2021-1Q/2022)

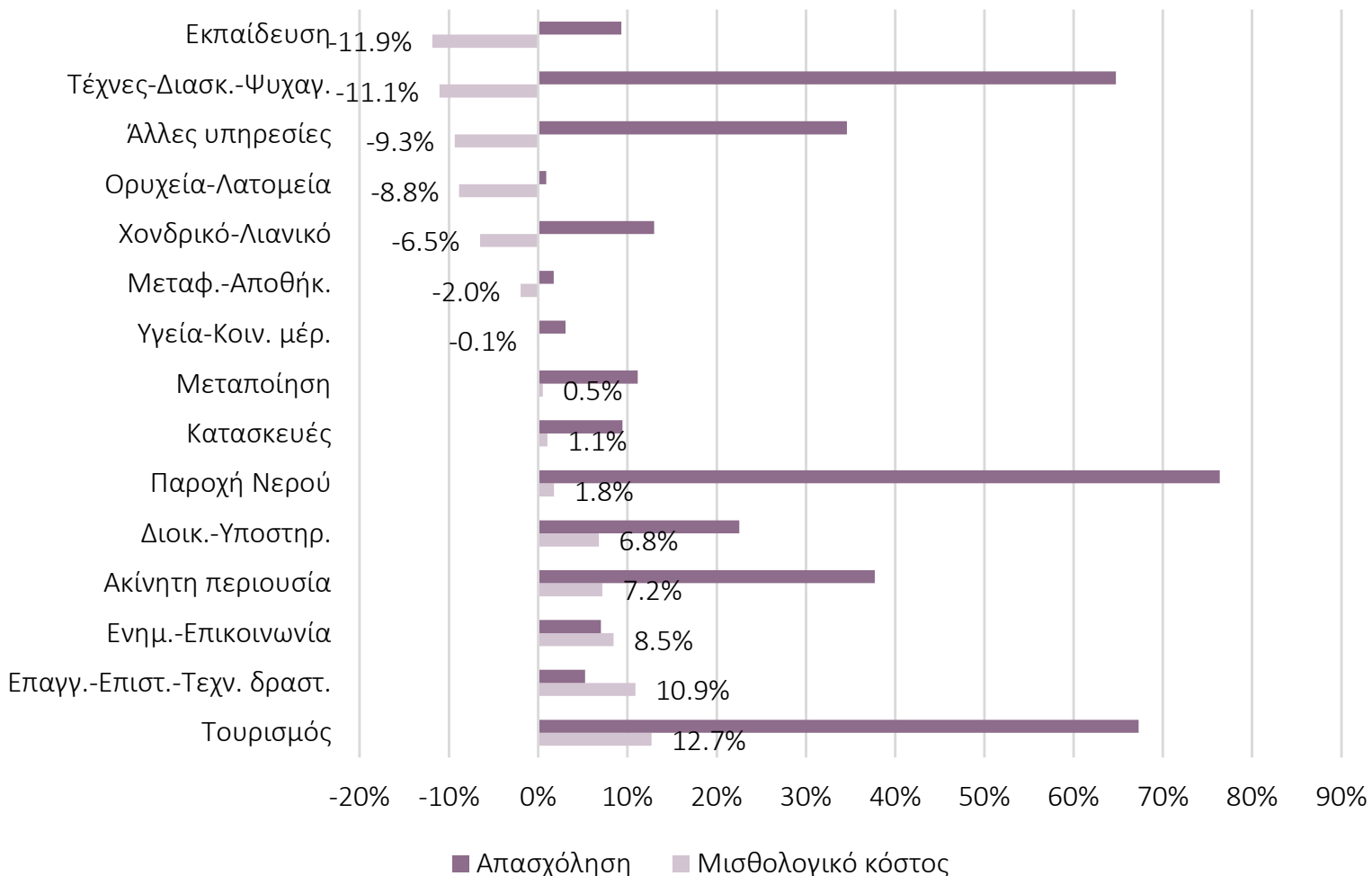

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

- Το α' τρίμηνο του 2022 καταγράφηκε ετήσια άνοδος τόσο του κύκλου εργασιών όσο και της απασχόλησης σε όλους κλάδους. Ενδεικτικά:
 - Τέχνες-Διασκέδαση-Ψυχαγωγία (κύκλος εργασιών +315,1%, απασχόληση +64,7%),
 - Τουρισμός (κύκλος εργασιών +133,9%, απασχόληση +67,3%),
 - Διαχείριση ακίνητης περιουσίας (κύκλος εργασιών +73,9%, απασχόληση +37,7%),
 - Εκπαίδευση (κύκλος εργασιών +57,6%, απασχόληση +9,3%).
- Στην πλειοψηφία των κλάδων η άνοδος στην απασχόληση ήταν μικρότερη της ανόδου του κύκλου εργασιών. Στους μισούς περίπου κλάδους αυτό ισχύει και για τον διορθωμένο κύκλο εργασιών ως προς τον πληθωρισμό.
- Πιθανώς η μεγάλη άνοδος του κύκλου εργασιών να βοήθησε στην κάλυψη σε κάποιο βαθμό του υψηλότερου μισθολογικού κόστους, και να οδήγησε έτσι σε διεύρυνση της απασχόλησης.

...ενώ το μισθολογικό κόστος κατέγραψε ετερόκλητη τάση ανά κλάδο στις αρχές του 2022.

Ετήσια % μεταβολή μισθολογικού κόστους-απασχόλησης (1Q/2021-1Q/2022)

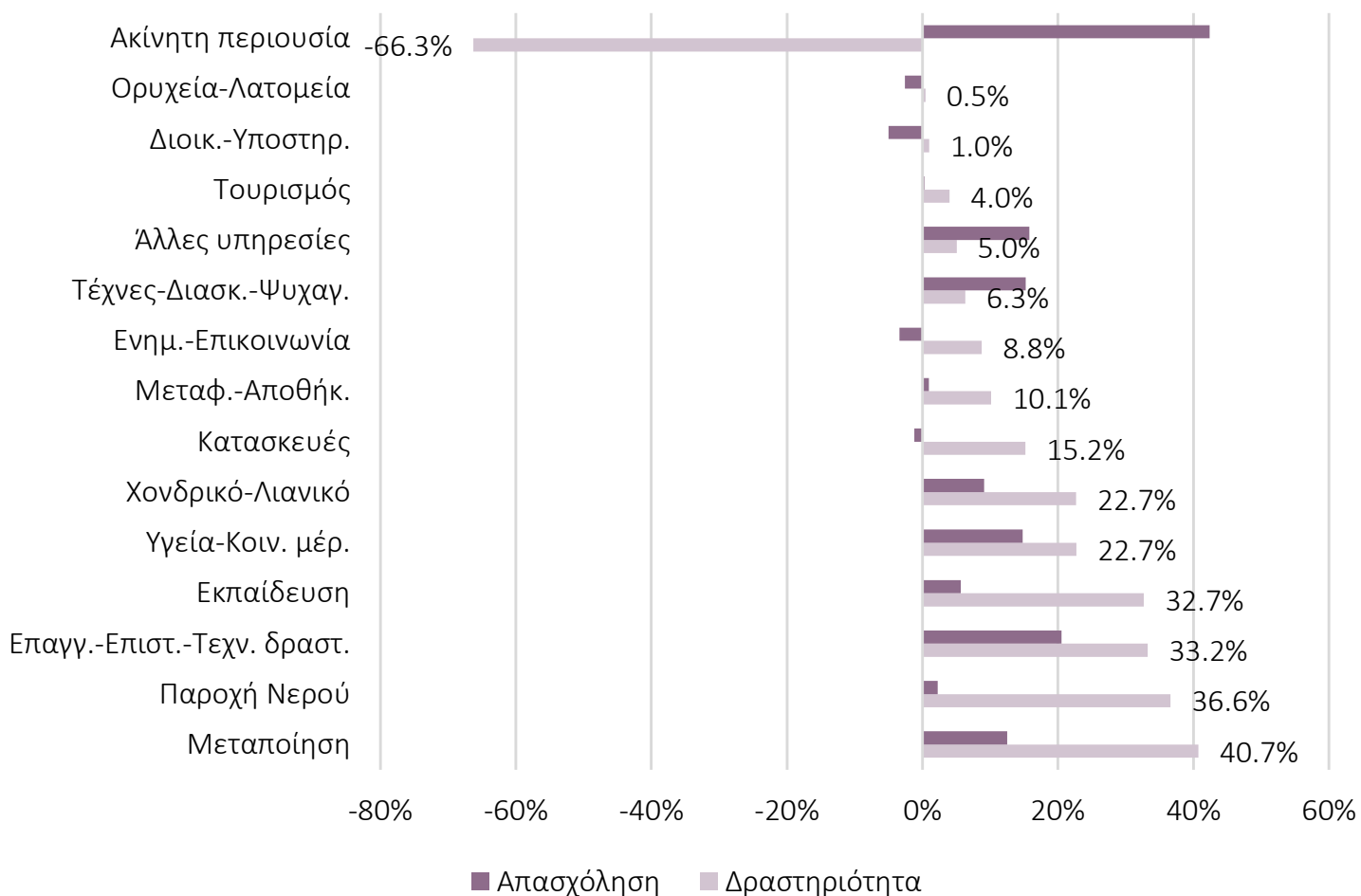
Αύξηση απασχόλησης και μισθολογικού κόστους σε 8 από τους εξεταζόμενους κλάδους, μείωση μισθολογικού κόστους και αύξηση απασχόλησης σε 7 κλάδους. Ενδεικτικά:

- Τουρισμός (μισθολογικό κόστος +12,7%, απασχόληση +67,3%),
- Επαγγελματικές-Επιστημονικές-Τεχνικές δραστηριότητες (μισθολογικό κόστος +10,9%, απασχόληση +5,3%),
- Κατασκευές (μισθολογικό κόστος +1,1%, απασχόληση +9,5%),
- Μεταποίηση (μισθολογικό κόστος +0,5%, απασχόληση +11,2%),
- Χονδρικό-Λιανικό (μισθολογικό κόστος -6,5%, απασχόληση +13,0%),
- Τέχνες-Διασκέδαση-Ψυχαγωγία (μισθολογικό κόστος -11,1%, απασχόληση +64,7%),
- Εκπαίδευση (μισθολογικό κόστος -11,9%, απασχόληση +9,3%).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

Θετική παραμένει η σχέση μεταξύ κύκλου εργασιών και απασχόλησης συγκρίνοντας με την προ-πανδημίας εποχή, στους περισσότερους κλάδους

Ετήσια % μεταβολή δραστηριότητας-απασχόλησης (1Q/2019-1Q/2022)

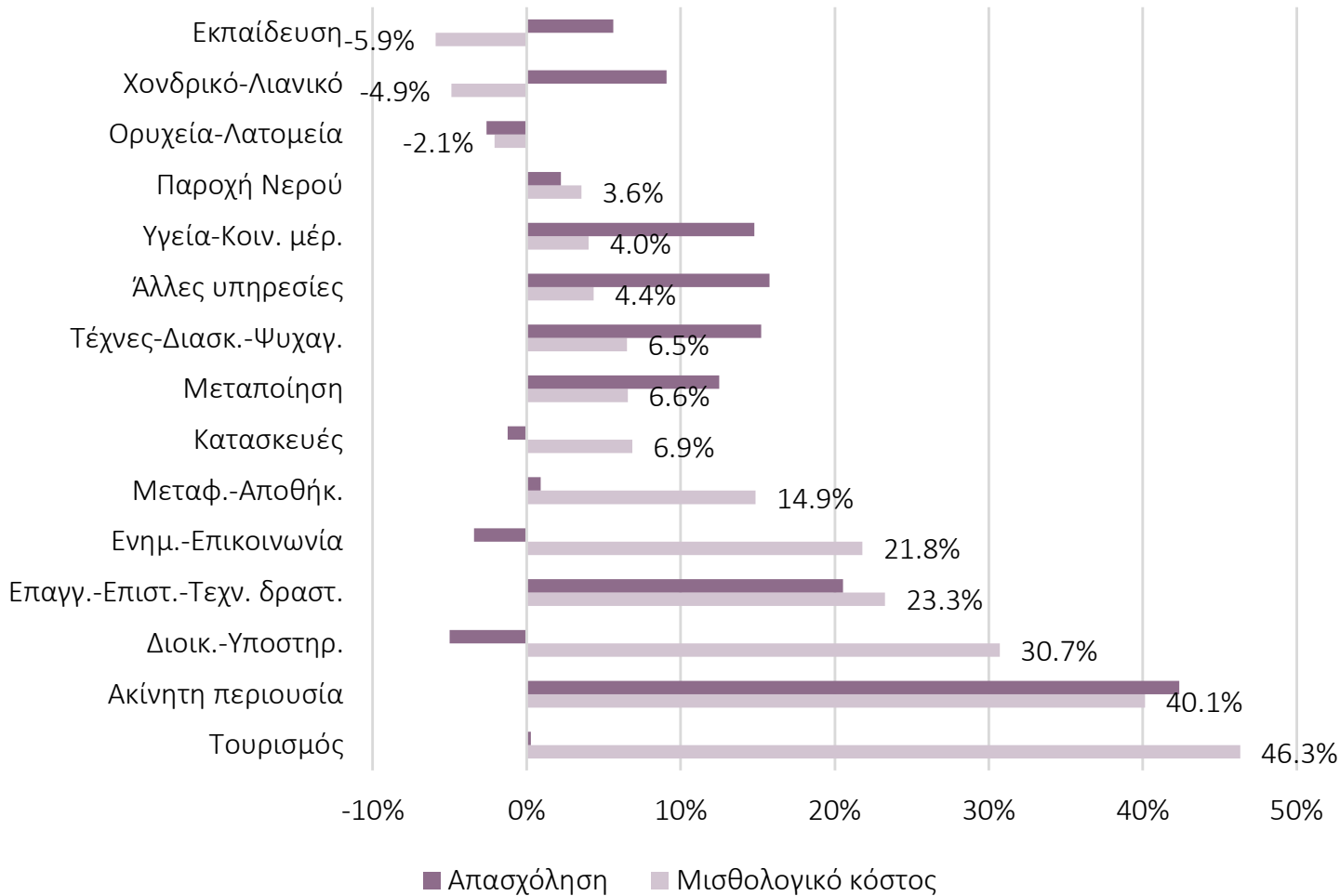
Σε 10 κλάδους παρατηρείται αύξηση του κύκλου εργασιών και αύξηση της απασχόλησης, σε 4 αύξηση του κύκλου εργασιών και μείωση της απασχόλησης και σε έναν μείωση του κύκλου εργασιών και αύξηση της απασχόλησης. Ενδεικτικά:

- Μεταποίηση (κύκλος εργασιών +40,7%, απασχόληση +12,5%),
- Χονδρικό-Λιανικό εμπόριο (κύκλος εργασιών +22,7%, απασχόληση +9,1%),
- Τουρισμός (κύκλος εργασιών +4,0%, απασχόληση +0,3%),
- Κατασκευές (κύκλος εργασιών +15,2%, απασχόληση -1,2%),
- Ενημέρωση-Επικοινωνία (κύκλος εργασιών +8,8%, απασχόληση -3,4%),
- Διοικητικές-Υποστηρικτικές (κύκλος εργασιών +1,0%, απασχόληση -5,0%),
- Ακίνητη περιουσία (κύκλος εργασιών -66,3%, απασχόληση +42,4%).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Και στην ευρύτερη χρονική περίοδο (2019-2022) δεν υφίσταται ξεκάθαρη σχέση μεταξύ τάσεων σε απασχόληση και μισθολογικό κόστος

Ετήσια % μεταβολή μισθολογικού κόστους-απασχόλησης (1Q/2019-1Q/2022)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Αύξηση μισθολογικού κόστους και απασχόλησης σε 9 κλάδους, αύξηση μισθολογικού κόστους και μείωση απασχόλησης σε 3 κλάδους, μείωση μισθολογικού κόστους και απασχόλησης σε ένα κλάδο, μείωση μισθολογικού κόστους και αύξηση απασχόλησης σε 2 κλάδους. Ενδεικτικά:

- Τουρισμός (μισθολογικό κόστος +46,3%, απασχόληση +0,3%),
- Ακίνητη περιουσία (μισθολογικό κόστος +40,1%, απασχόληση +42,4%),
- Μεταποίηση (μισθολογικό κόστος +6,6%, απασχόληση +12,5%),
- Διοικητικές-Υποστηρικτικές (μισθολογικό κόστος +30,7%, απασχόληση -5,0%),
- Κατασκευές (μισθολογικό κόστος +6,9%, απασχόληση -1,2%),
- Ορυχεία-Λατομεία (μισθολογικό κόστος -2,1%, απασχόληση -2,6%),
- Χονδρικό-Λιανικό εμπόριο (μισθολογικό κόστος -4,9%, απασχόληση +9,1%).

- Το α' τρίμ. 2022 σε σχέση με την ίδια περίοδο πέρυσι, η **άνοδος του κύκλου εργασιών** σε όλους τους εξεταζόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας συνοδεύτηκε από **άνοδο της απασχόλησης**.
 - Η σημαντική ετήσια άνοδος του κύκλου εργασιών ένεκα της εξασθένισης των περιοριστικών μέτρων κατά της πανδημίας πιθανά βοήθησε στην κάλυψη σε κάποιο βαθμό του υψηλότερου μισθολογικού κόστους, και οδήγησε έτσι σε διεύρυνση της απασχόλησης.
 - Στους περισσότερους κλάδους, η ποσοστιαία αύξηση του κύκλου εργασιών ήταν υψηλότερη από την ποσοστιαία άνοδο της απασχόλησης. Στους μισούς περίπου κλάδους αυτό ισχύει και για τον διορθωμένο κύκλο εργασιών ως προς τον πληθωρισμό.
 - Καταγράφονται **ετερόκλητες τάσεις στο μισθολογικό κόστος**, καθώς είναι σχεδόν μοιρασμένοι οι κλάδοι όπου παρατηρείται άνοδος του μισθολογικού κόστους και ενίσχυση της απασχόλησης (οκτώ), και κλάδων όπου παρατηρείται μείωση του μισθολογικού κόστους και άνοδος του αριθμού των εργαζομένων (επτά).
- Συγκρίνοντας το α' τρίμ. 2022 με το αντίστοιχο του 2019 (προ-πανδημίας) και πάλι διαφαίνεται θετική σχέση μεταξύ κύκλου εργασιών και απασχόλησης στους περισσότερους κλάδους, ενώ δεν υφίσταται ξεκάθαρη σχέση μεταξύ τάσεων σε απασχόληση και μισθολογικό κόστος.
- Σχετικά με το μέγεθος των ποσοστιαίων μεταβολών:
 - Στον κύκλο εργασιών, σε 8 από του 15 εξεταζόμενους κλάδους, οι μεταβολές είναι ισχυρότερες την περίοδο 1Q/2021-1Q/2022 και στους υπόλοιπους 7 την περίοδο 1Q/2019-1Q/2022.
 - Στο μισθολογικό κόστος, σε 10 από τους 15 εξεταζόμενους κλάδους, οι μεταβολές είναι ισχυρότερες την περίοδο 1Q/2019-1Q/2022.
 - Στην απασχόληση, σε 10 από τους 15 εξεταζόμενους κλάδους, οι μεταβολές είναι ισχυρότερες την περίοδο 1Q/2021-1Q/2022.

3. Διεθνές περιβάλλον

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

«Σημάδια ανθεκτικότητας, εν μέσω κινδύνων και επίμονου πληθωρισμού»

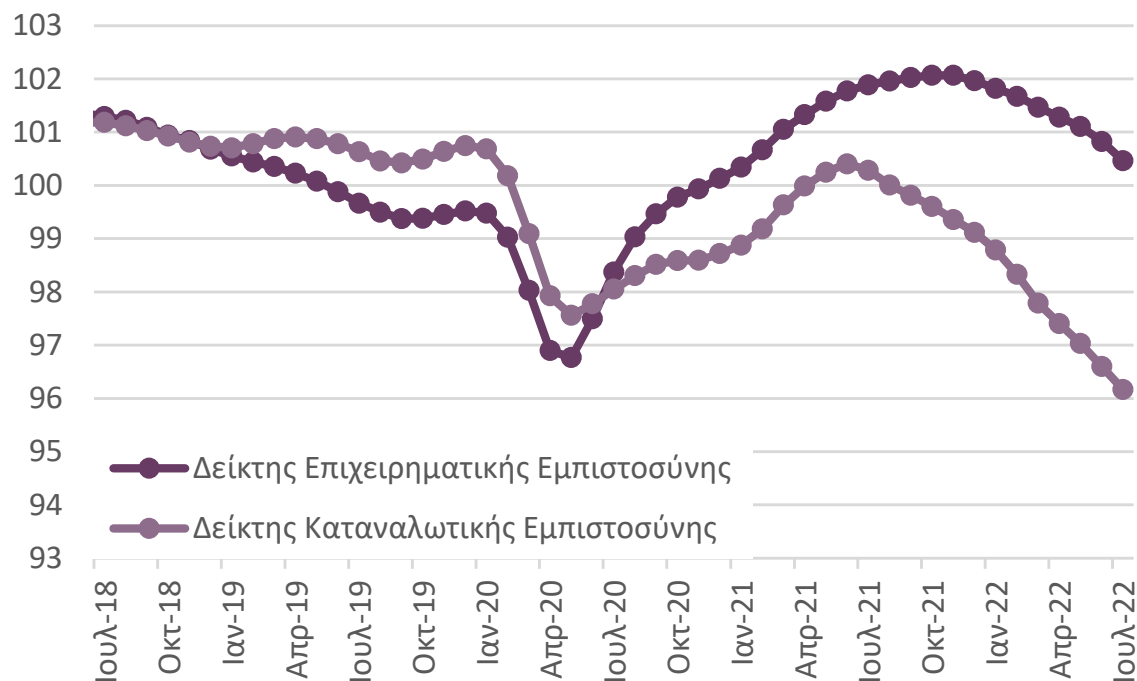
Περαιτέρω επιδείνωση του οικονομικού κλίματος στην Ευρώπη τον Αύγουστο

Εξασθένηση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης παγκοσμίως τον Ιούλιο για όγδοο μήνα, ενώ η καταναλωτική εμπιστοσύνη υποχώρησε σε ιστορικά ελάχιστο επίπεδο

Υποχώρηση του δείκτη οικονομικού κλίματος στην Ευρωζώνη στις 98 μονάδες, από 99 τον προηγούμενο μήνα

Δείκτες Οικονομικού κλίματος χωρών ΟΟΣΑ

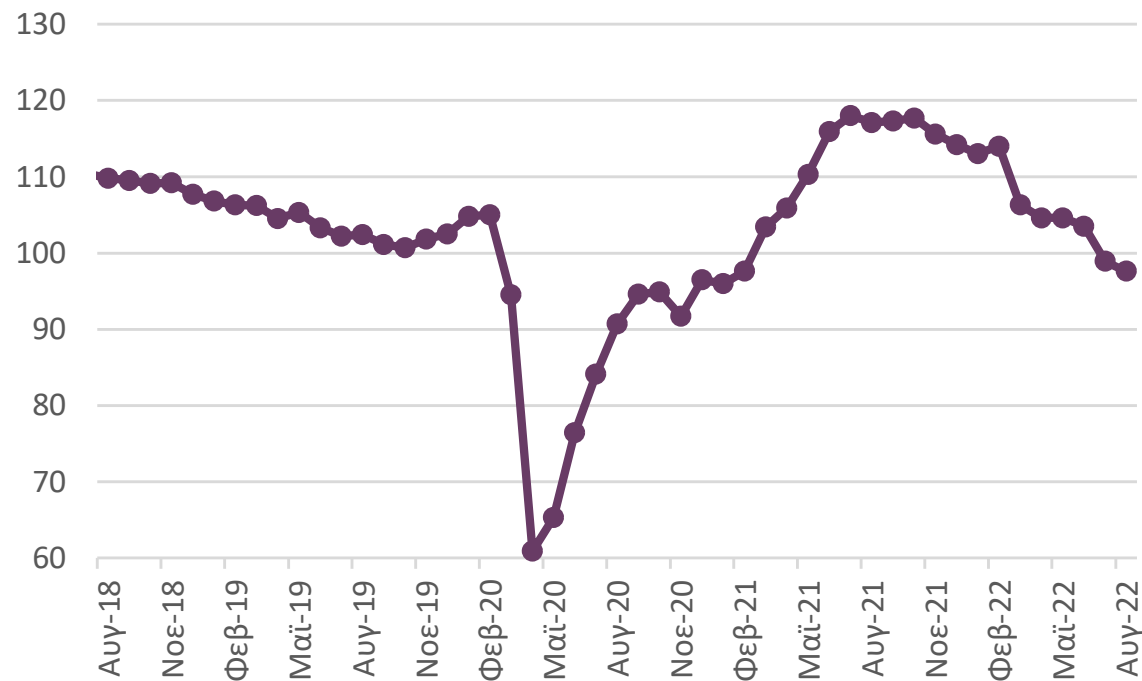
(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2008-2020 = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 07/2022

Δείκτης Οικονομικού κλίματος της Ευρωζώνης

(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2000-2019 = 100)

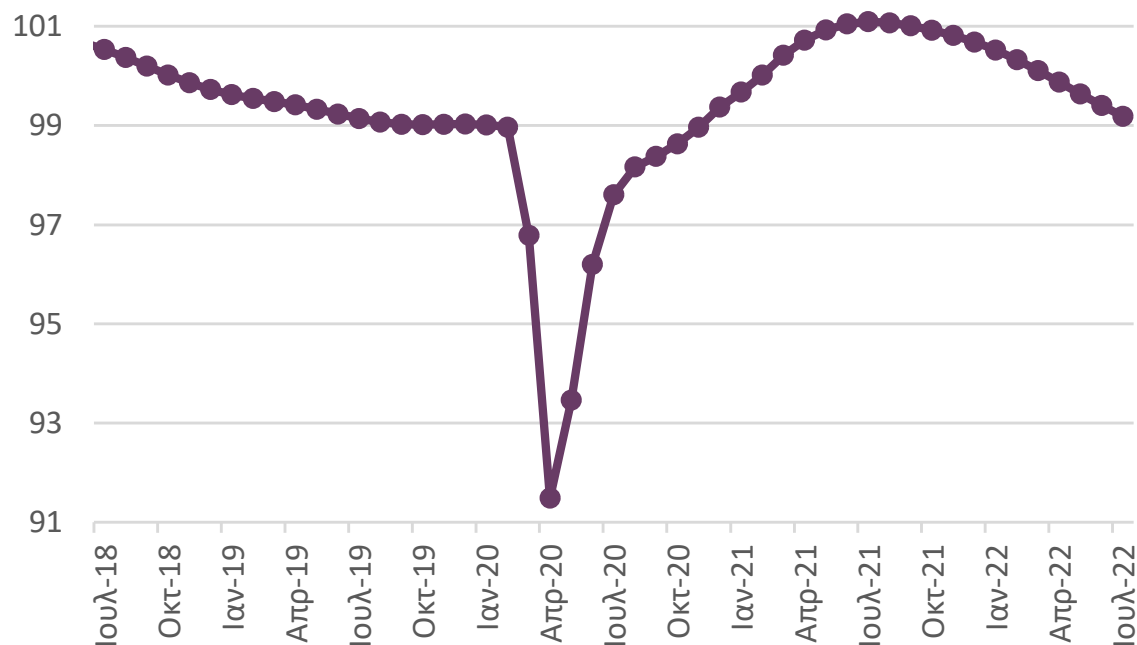

Πηγή: DG ECFIN, έως 08/2022

Υποχώρηση της διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας παγκοσμίως τον Ιούλιο, οριακή υποχώρηση του διεθνούς εμπορίου τον Ιούνιο

Οριακή υποχώρηση του CLI τον Ιούλιο (-0,2%), για δωδέκατο συνεχόμενο μήνα

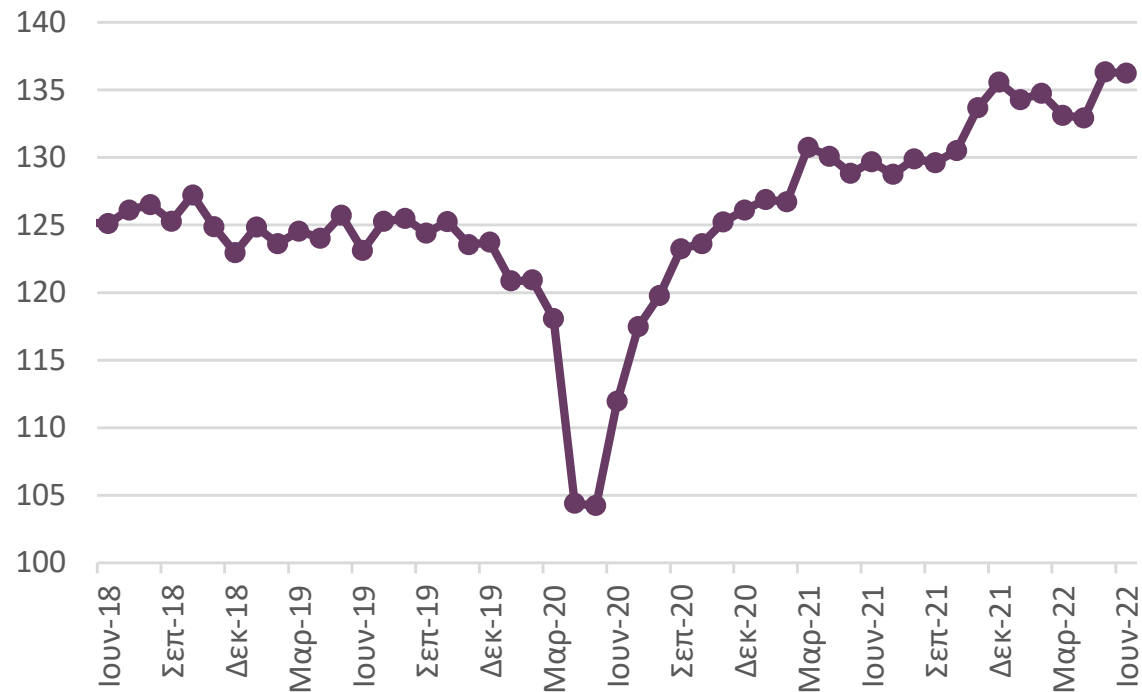
Σύνθετος πρόδρομος δείκτης ΟΟΣΑ (CLI)
(Μακροχρόνιος μέσος όρος = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 07/2022

Οριακή υποχώρηση του όγκου διεθνούς εμπορίου (-0,1%) τον Ιούνιο

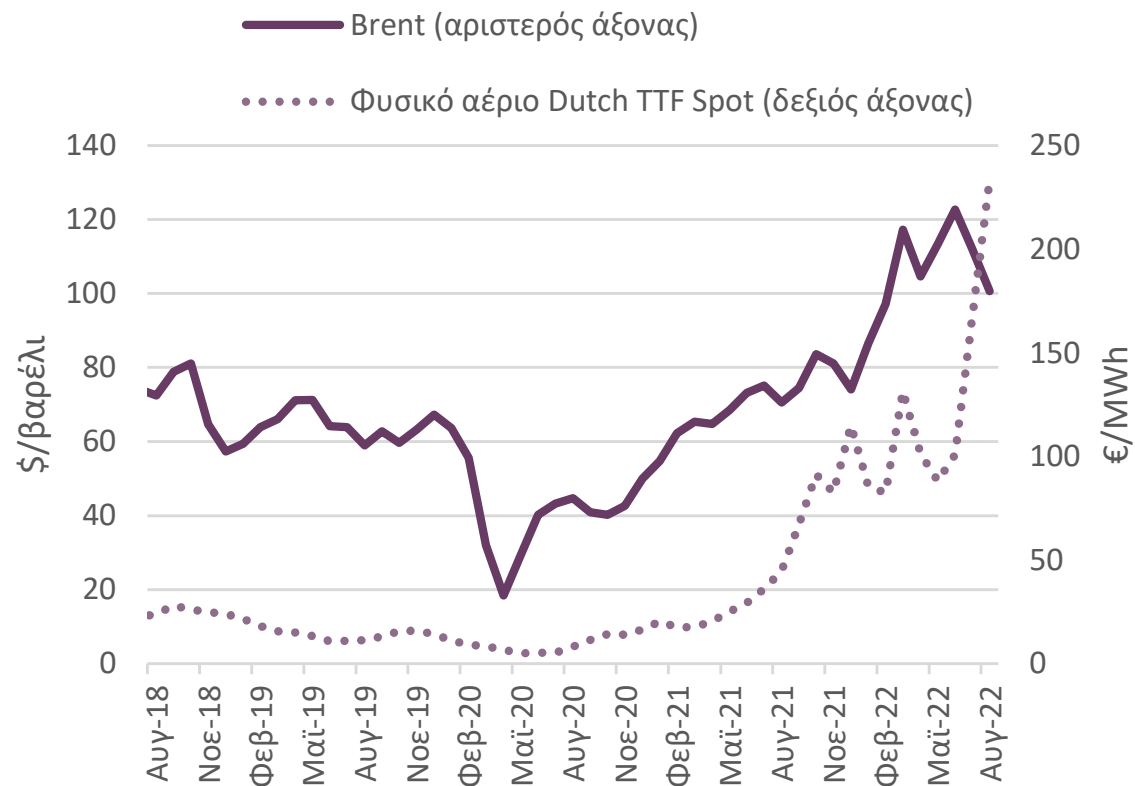
Παγκόσμιος Δείκτης Όγκου Εμπορίου (CPB)
(εποχικά διορθωμένα στοιχεία, 2010=100)

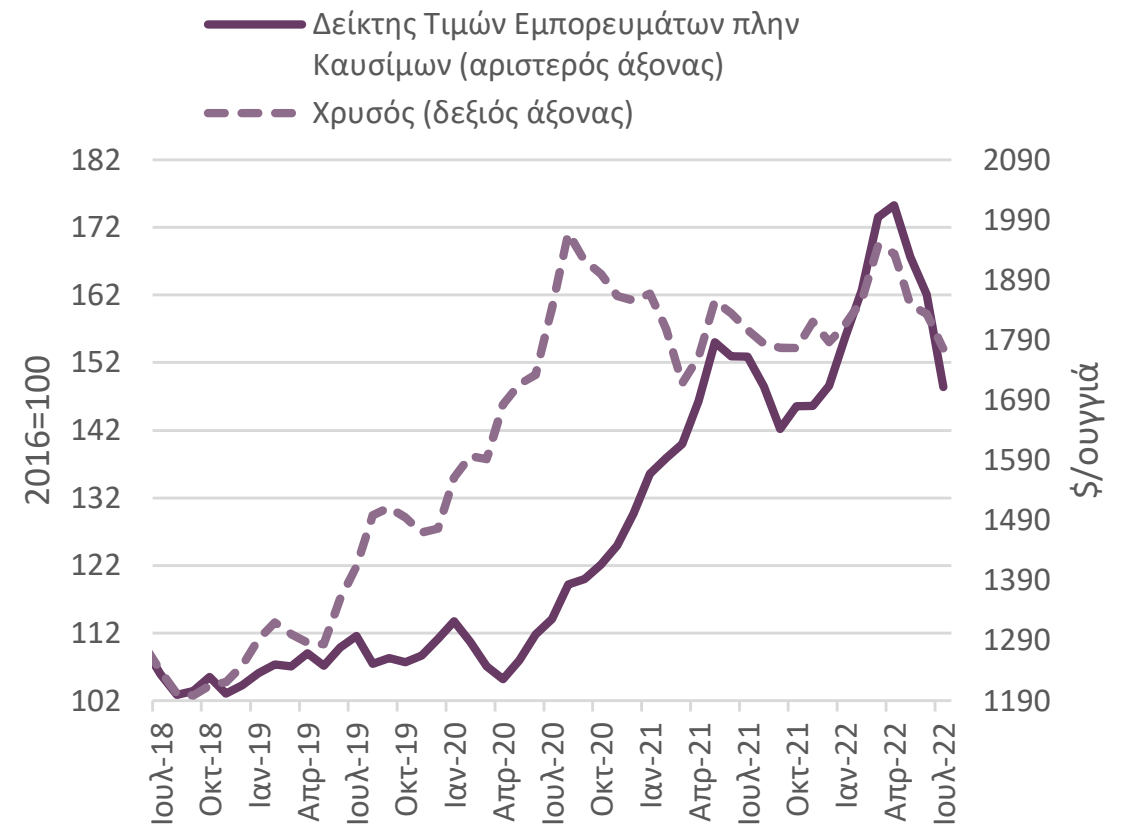
Πηγή: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, έως 06/2022

Υποχώρηση της τιμής του πετρελαίου τον Αύγουστο, νέα ισχυρή άνοδος για το φυσικό αέριο. Συνεχίστηκε η πτώση στα λοιπά εμπορεύματα.

Πτώση στην τιμή του Brent τον Αύγουστο κατά 10,1%, στα \$100,6/βαρέλι. Άνοδος κατά 39,7% στα 233,7€/MWh, σε νέα ιστορικά υψηλά επίπεδα, για την τιμή του TTF

Πτώση στο δείκτη τιμών λοιπών εμπορευμάτων πλην καυσίμων (-8,4%) και στην τιμή του χρυσού (-3,2%) τον Ιούλιο, στα 1,776\$ ανά ουγγιά.

Πηγή: U.S. Energy Information Administration και European Energy Exchange έως 08/2022
Σημείωση: Διαθέσιμα στοιχεία για το Brent έως 30/8.

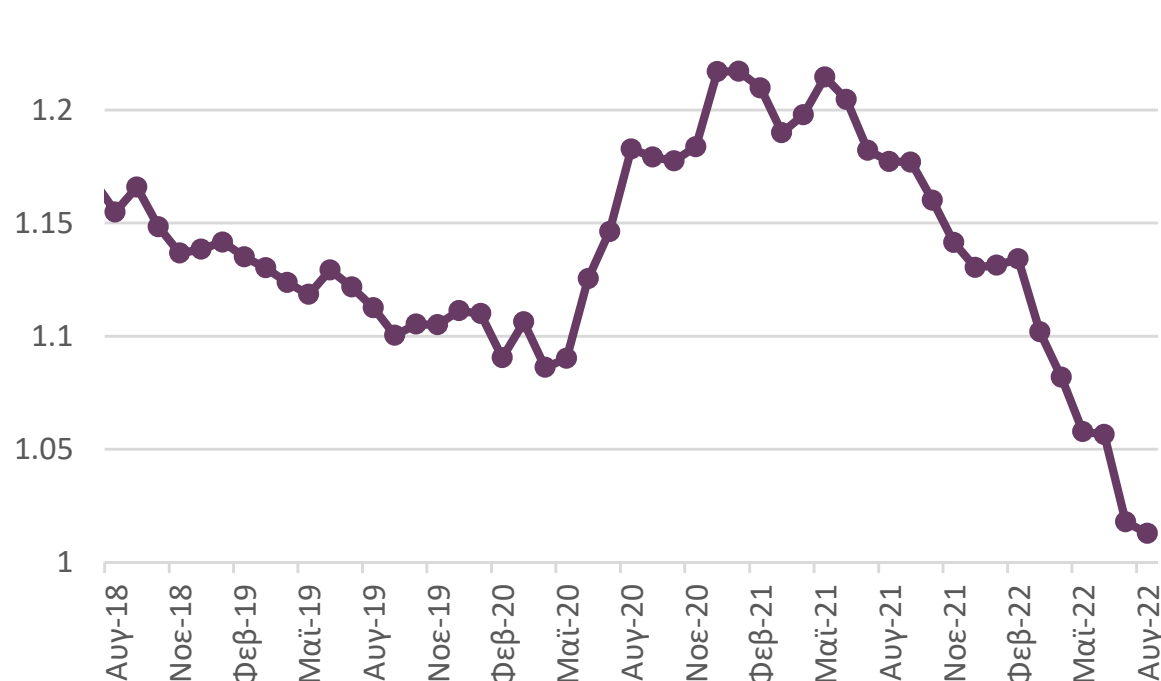
Πηγή: ΔNT, Commodity data portal, έως 07/2022

Σε χαμηλό εικοσαετία το ευρώ έναντι του δολαρίου

Πτωτικά κινήθηκε και τον Αύγουστο η ισοτιμία του ευρώ έναντι του δολαρίου (-0,5%), στα 1,01 \$/€, στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 20 ετών

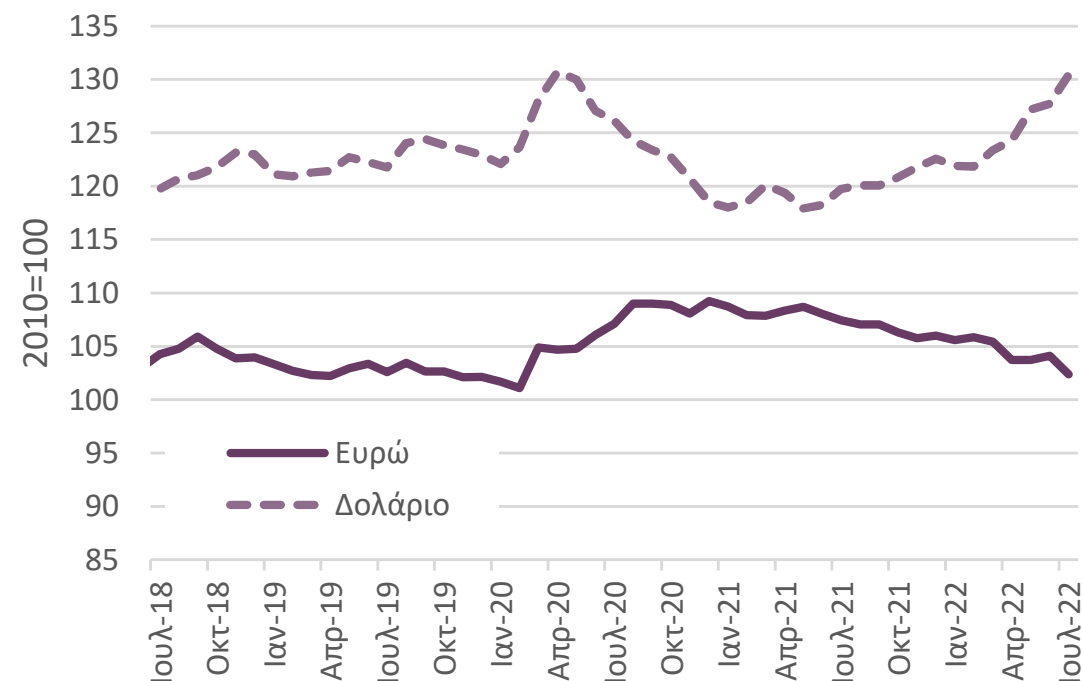
Έντονη ανοδική τάση για το δολάριο (+2,1%) και πτώση για το ευρώ (-1,7%) σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους τον Ιούλιο

Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: ΕΚΤ, έως 08/2022

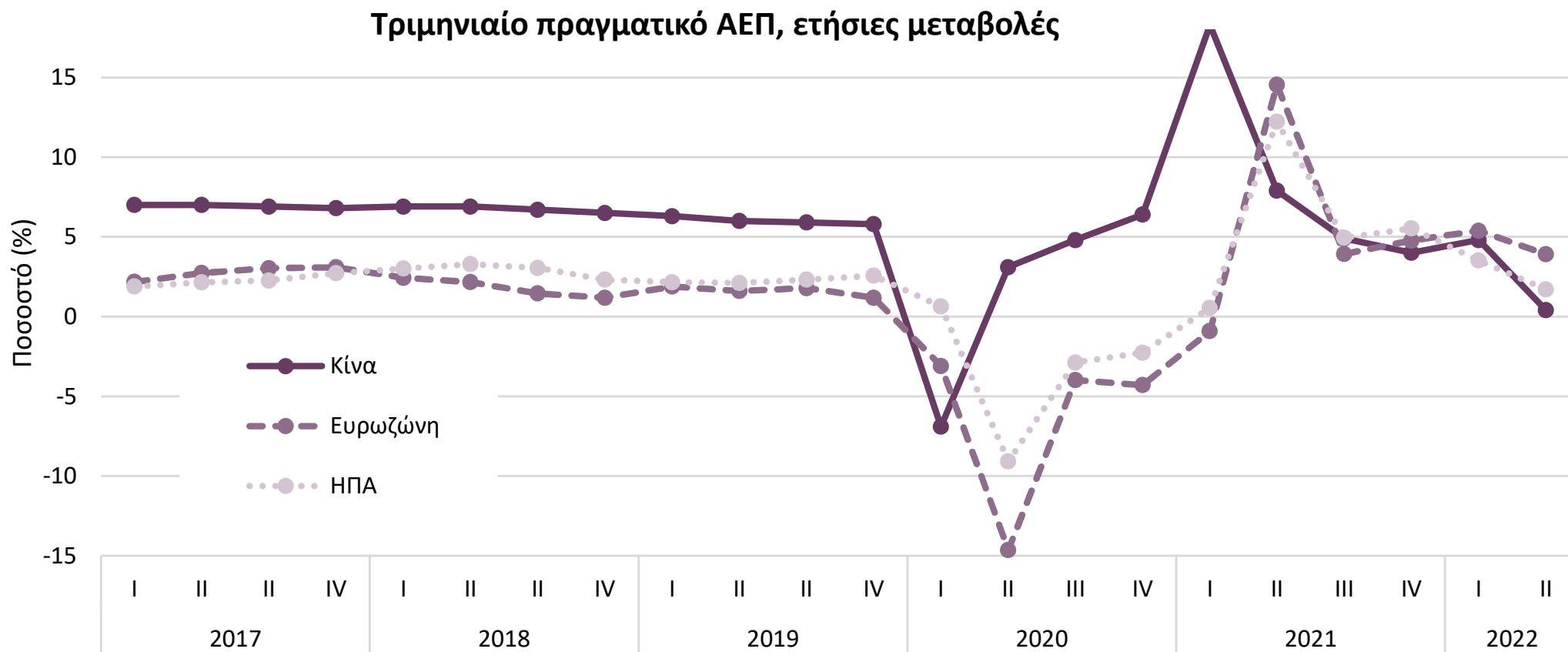
Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

Πηγή: Bank for International Settlements, έως 07/2022

Επιβράδυνση της ανάπτυξης σε ΗΠΑ, Ευρωζώνη και Κίνα το β' τρίμηνο του 2022

Ανάπτυξη με μικρότερο ετήσιο ρυθμό καταγράφηκε σε Ευρωζώνη (3,9%), ΗΠΑ (1,7%) και Κίνα (0,4%)

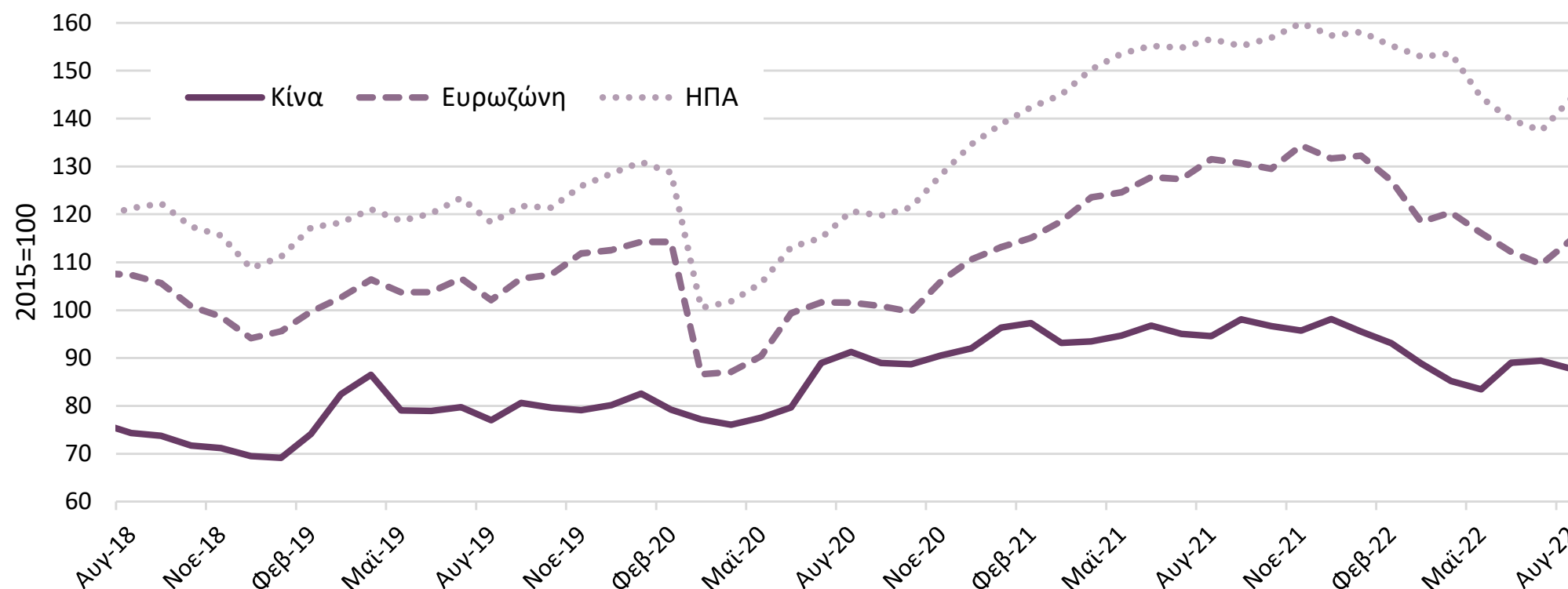

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 06/2022

Μεικτές τάσεις στις διεθνείς κεφαλαιαγορές τον Αύγουστο

Άνοδος καταγράφηκε σε ΗΠΑ (4,9%) και Ευρωζώνη (4,7%), υποχώρηση στην Κίνα (-1,9%)

Χρηματιστηριακοί Δείκτες Μετοχών

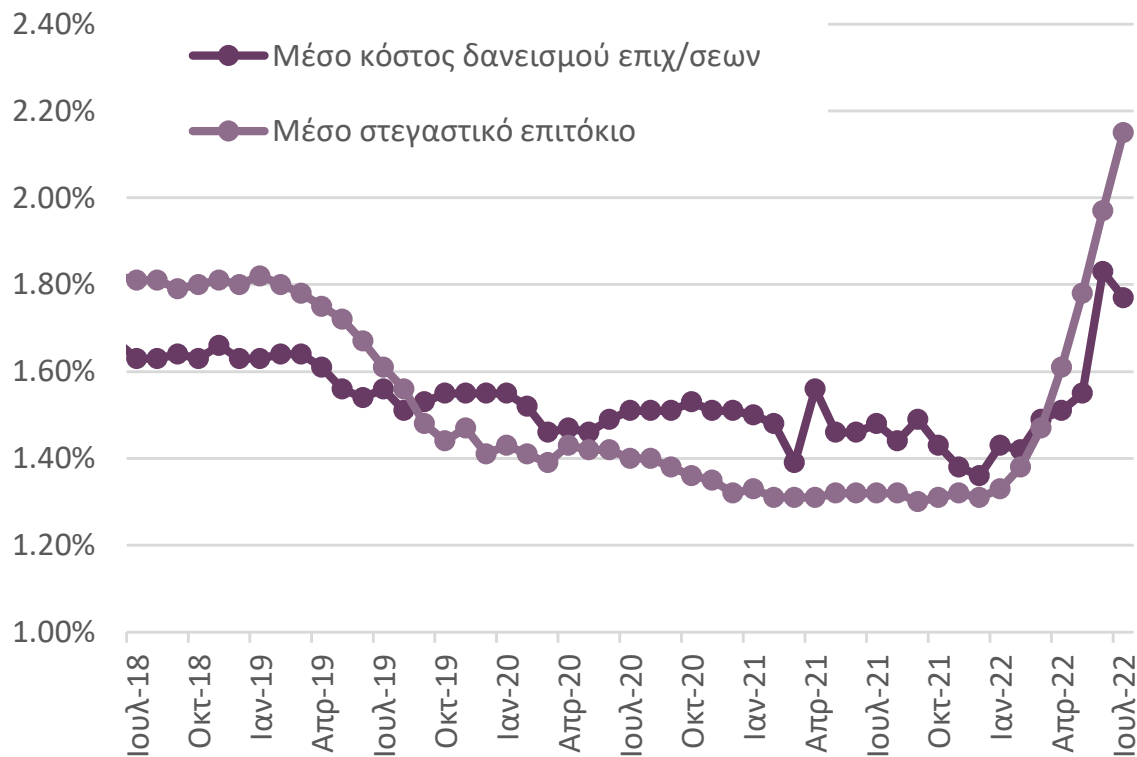

Πηγή: ΟΟΣΑ, μηνιαίος μέσος όρος τιμών κλεισίματος γενικών δεικτών, έως 08/2022

Περαιτέρω άνοδος του κόστους χρηματοδότησης στην Ευρωζώνη για τα νοικοκυριά. Υποχώρηση των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων.

Άνοδος στο κόστος δανεισμού για στεγαστικά, υποχώρηση για επιχειρήσεις στην Ευρωζώνη τον Ιούλιο

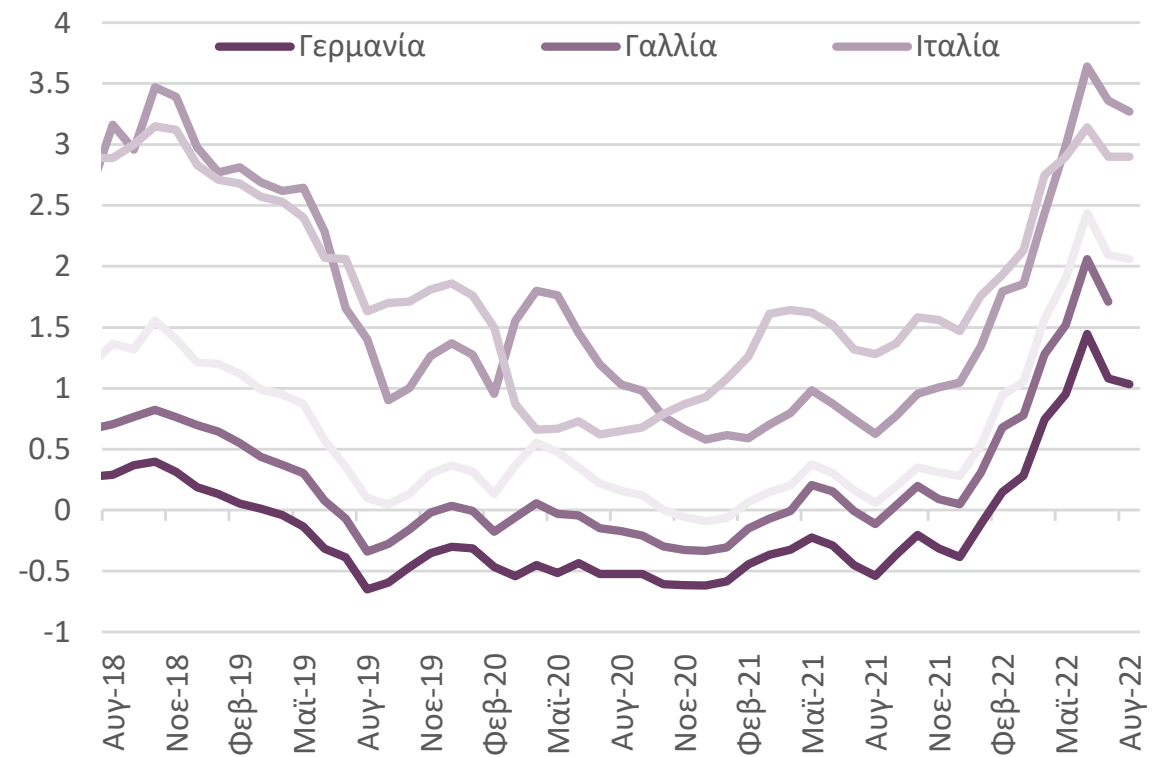
Τραπεζικά επιτόκια δανεισμού στην Ευρωζώνη

Πηγή: ΕΚΤ, έως 07/2022

Μικρή υποχώρηση των αποδόσεων των 10-ετών κρατικών ομολόγων σε Ευρώπη και ΗΠΑ τον Ιούλιο

Αποδόσεις 10-ετών κρατικών ομολόγων

Πηγές: ΟΟΣΑ και ΕΚΤ, έως 08/2022. Σημείωση: Διαθέσιμα στοιχεία για Γαλλία έως 7/2022.

Σύνοψη – Διεθνές Περιβάλλον

- Περαιτέρω εξασθένιση σημείωσε η **επιχειρηματική εμπιστοσύνη** παγκοσμίως τον Ιούλιο, ενώ η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** υποχώρησε σε νέο ιστορικά χαμηλό επίπεδο. Επιδείνωση του **οικονομικού κλίματος** τον Αύγουστο στην Ευρωζώνη.
- Επιβράδυνση ανάπτυξης σημειώνουν οι οικονομίες των ΗΠΑ, Ευρωζώνης και Κίνας το β' τρίμηνο του 2022.
- Το **διεθνές εμπόριο** υποχωρεί ελαφρώς τον Ιούνιο από τα ιστορικά υψηλά επίπεδα.
- Υποχώρηση στην τιμή του **πετρελαίου** τον Αύγουστο και ισχυρή άνοδος του **φυσικού αερίου**, σε νέα ιστορικά υψηλά επίπεδα. Πτώση τιμών στα **υπόλοιπα εμπορεύματα** και στο **χρυσό** τον Ιούλιο.
- Πτώση του **ευρώ** τον Αύγουστο σε σχέση με το δολάριο, σε χαμηλό εικοσαετίας.
- Το **κόστος κεφαλαίου** ανήλθε στην Ευρωζώνη τον Ιούλιο για νοικοκυριά και υποχώρησε για τις επιχειρήσεις, ενώ υποχωρούν ελαφρώς και οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων τον Αύγουστο, σε Ευρώπη και ΗΠΑ.
- Άνοδο κατέγραψαν οι **κεφαλαιαγορές** σε ΗΠΑ και Ευρωζώνη τον Αύγουστο, πτώση στην Κίνα.

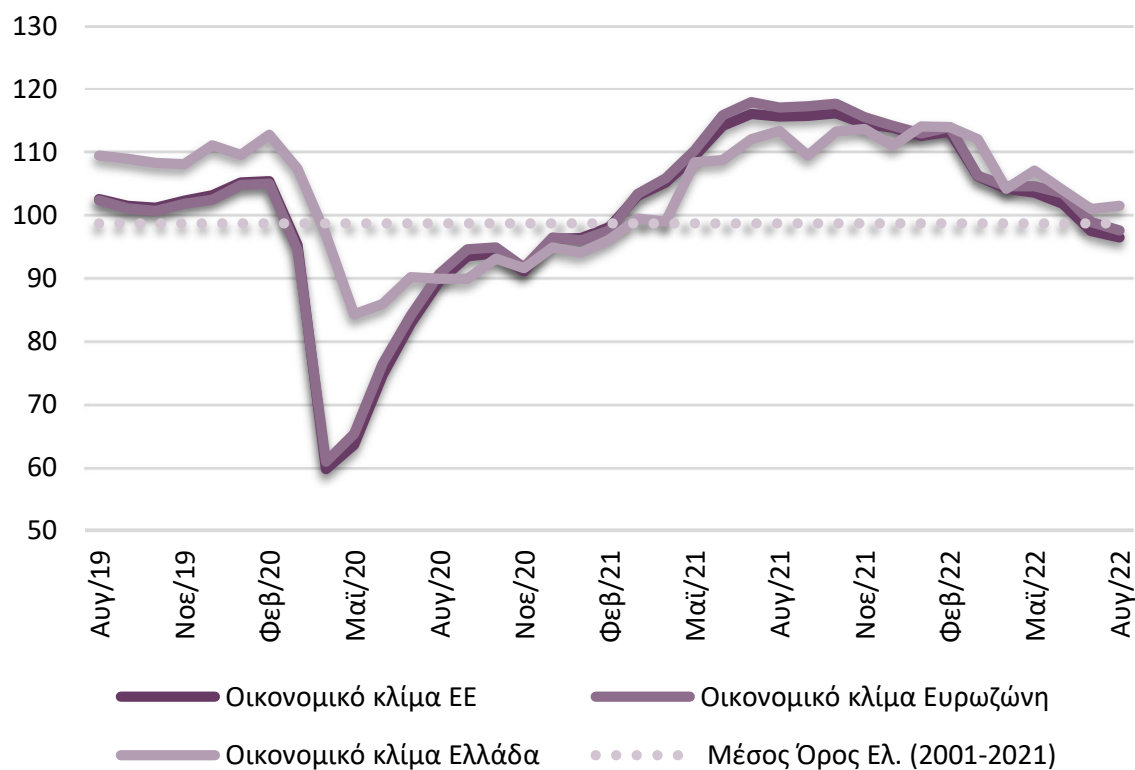
4. Οικονομικό κλίμα

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

«Σημάδια ανθεκτικότητας, εν μέσω κινδύνων και επίμονου πληθωρισμού»

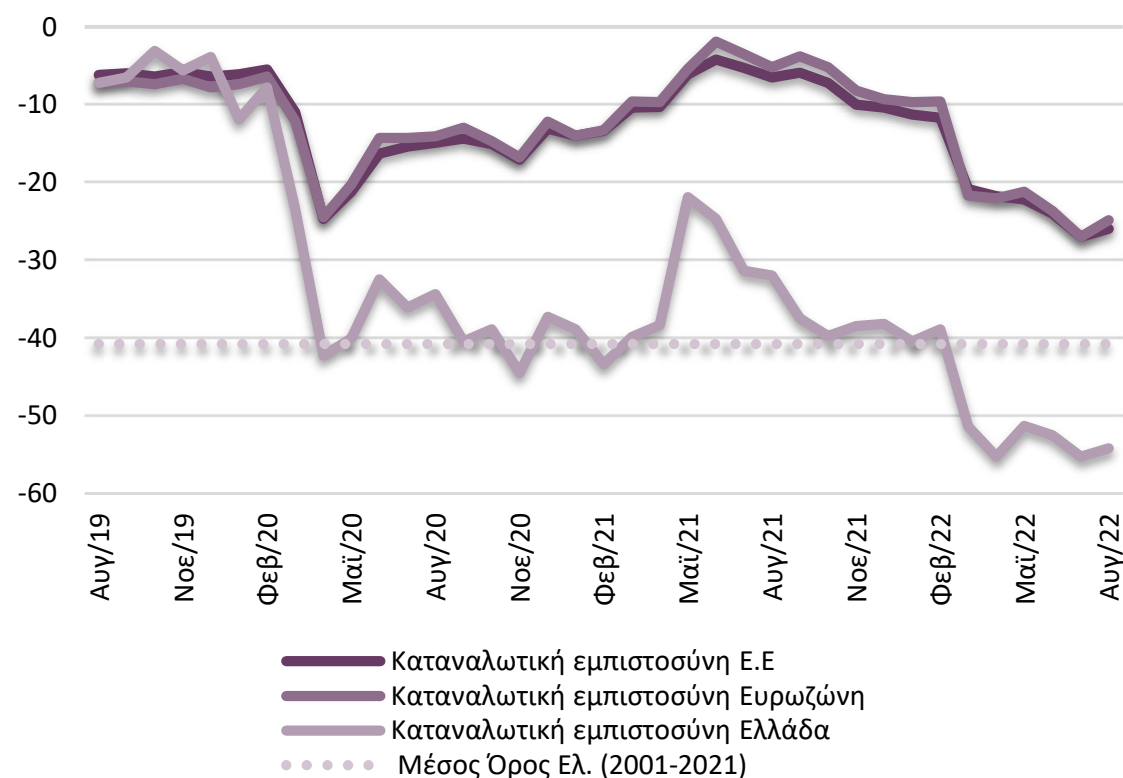
Μικρή ανάκαμψη του εγχώριου δείκτη οικονομικού κλίματος τον Αύγουστο, με βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Μικρή ενίσχυση του δείκτη οικονομικού κλίματος, απόρροια βελτίωσης των προσδοκιών στις Υπηρεσίες τις Κατασκευές, με τους λοιπούς τομείς να υποχωρούν ελαφρά

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος ενισχύθηκε τον Αύγουστο στις 101,5 μονάδες, έναντι 101 μονάδων τον Ιούλιο και 113,4 μονάδων πριν ένα χρόνο

....με το δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης να βελτιώνεται ελαφρά

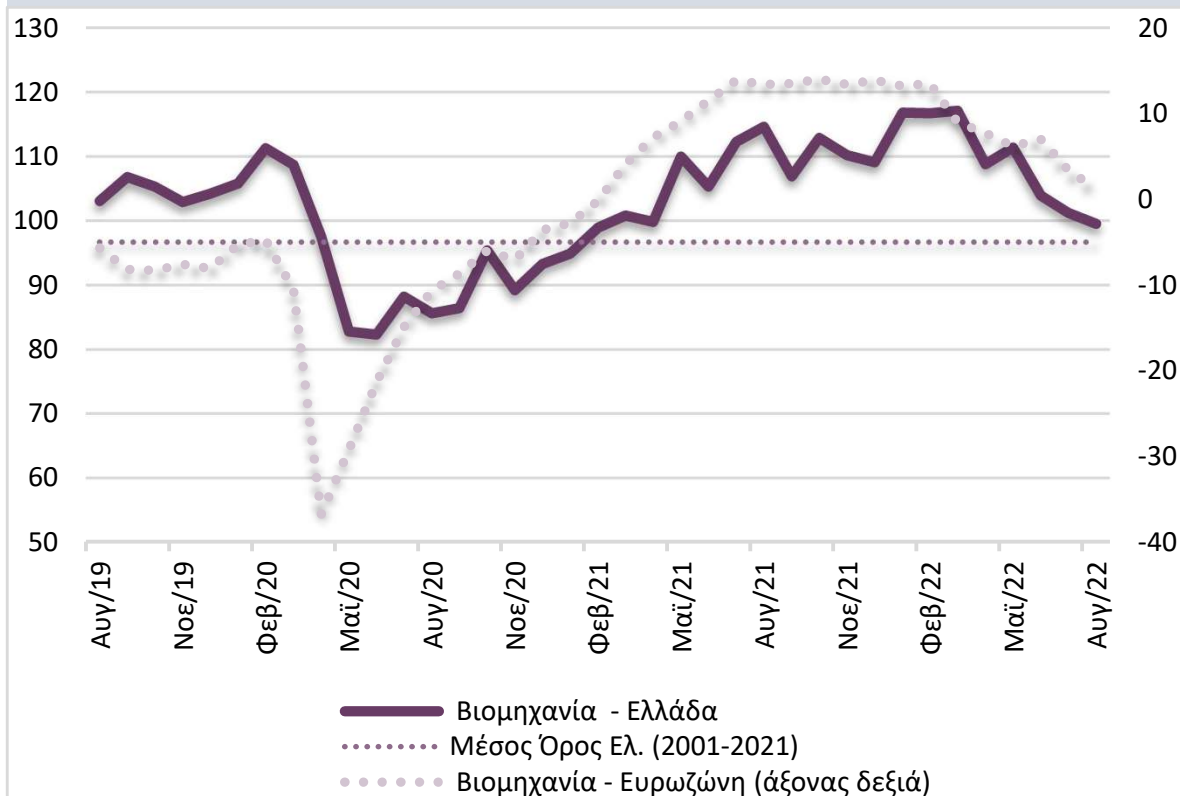

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης ενισχύθηκε τον Αύγουστο και διαμορφώθηκε στις -54,2 μονάδες, από -55,3 τον προηγούμενο μήνα, αισθητά χαμηλότερα από την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (-32,0 μονάδες).

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 08/2022

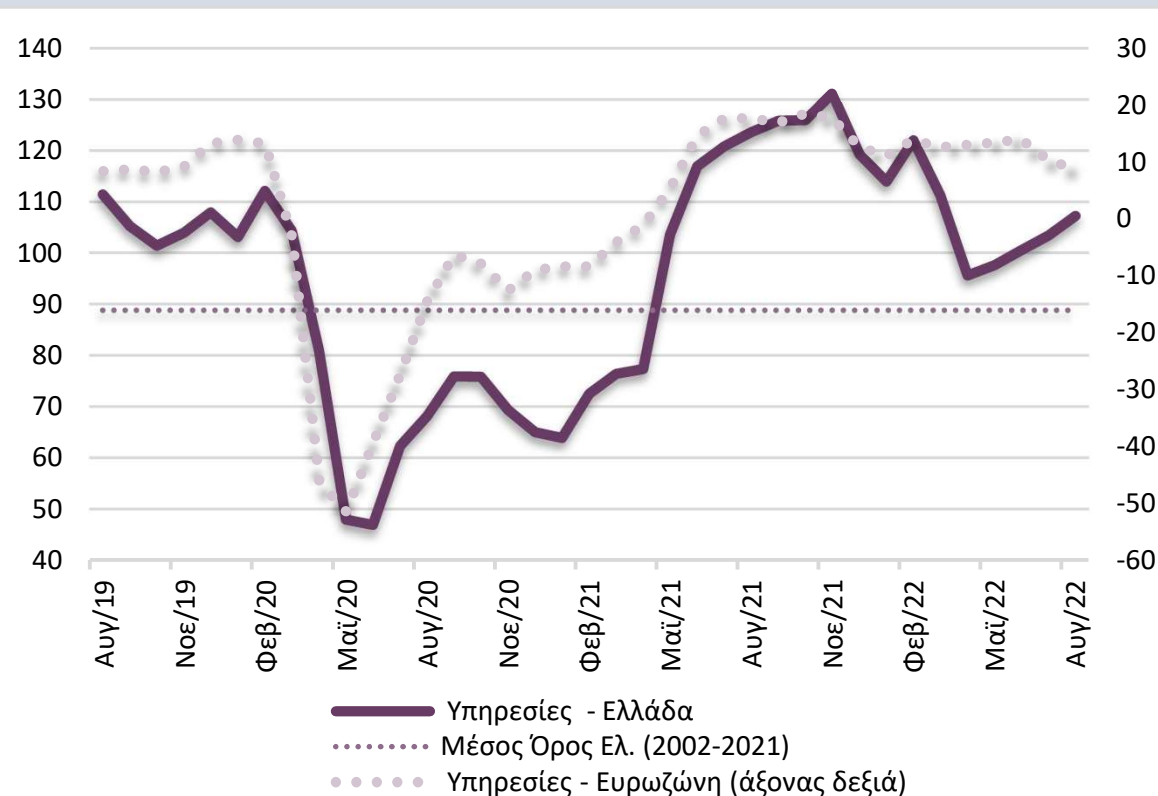
Υποχώρηση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία, μικρή ενίσχυση στις Υπηρεσίες

Νέα επιδείνωση των προσδοκιών στη βιομηχανία, αισθητή υποχώρηση της παραγωγής τους προσεχείς μήνες

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** υποχώρησε τον Αύγουστο στις 99,5 (από 101,2 τον Ιούλιο) μονάδες, επίπεδο αισθητά χαμηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (114,6 μον.).

Μικρή βελτίωση στις προσδοκίες των Υπηρεσιών, αισιοδοξία για την τρέχουσα κατάσταση

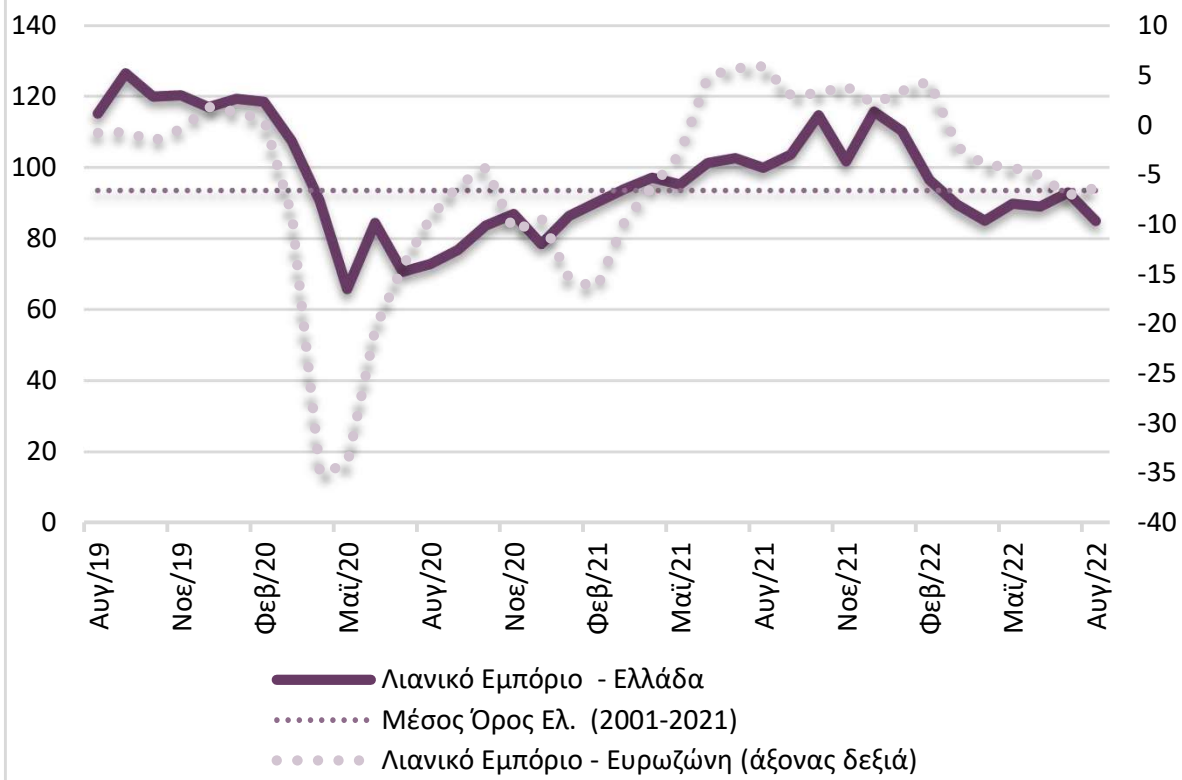

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** ενισχύθηκε ελαφρά τον Αύγουστο, στις 107,2 μονάδες, από 103,4 τον προηγούμενο μήνα. Ωστόσο, πριν ένα χρόνο βρισκόταν στις 123,6 μονάδες.

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 08/2022

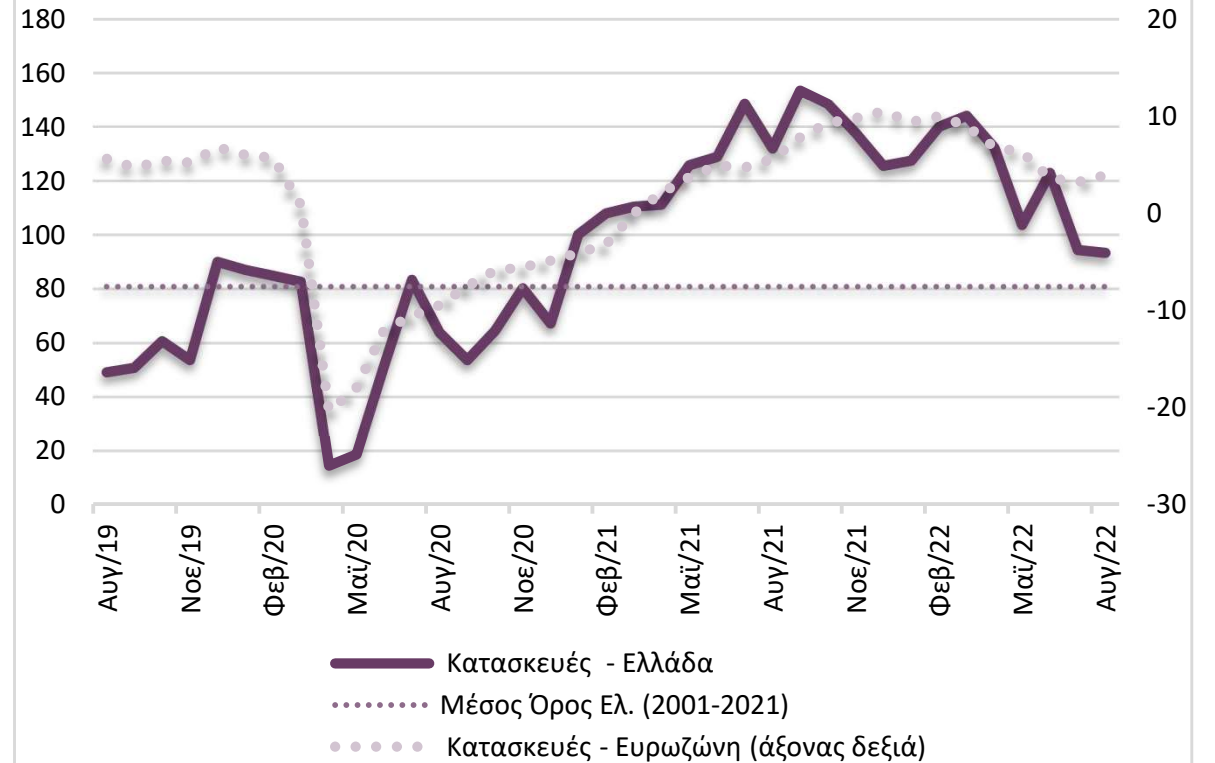
Αισθητή εξασθένηση στο Λιανικό εμπόριο, μικρή επιδείνωση προσδοκιών στις Κατασκευές

Αισθητή υποχώρηση των προσδοκιών στο Λιανικό εμπόριο

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** υποχώρησε αισθητά τον Αύγουστο και διαμορφώθηκε στις 84,9 (από 93,0 τον Ιούλιο) μονάδες. Ένα έτος νωρίτερα βρισκόταν υψηλότερα, στις 99,9 μονάδες.

Μικρή επιδείνωση προσδοκιών στις Κατασκευές, προερχόμενη τόσο από τις Ιδιωτικές Κατασκευές όσο και από Δημόσια έργα

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Κατασκευές** υποχώρησε ελαφρά τον Αύγουστο, στις 93,3 μονάδες (από 94,4 μον. τον Ιούλιο), επίπεδο σημαντικά χαμηλότερο του αντίστοιχου περυσινού (131,9 μονάδες)

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 08/2022

Μικρή ενίσχυση της αξιοποίησης του εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας, παραμένοντας υψηλότερα από τον μακροχρόνιο μέσο όρο

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού διαμορφώθηκε για 24^ο μήνα υψηλότερα από το μακροχρόνιο μέσο όρο

Σημείωση: 100% χρησιμοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού αντιστοιχεί στο σημείο εκείνο στο οποίο η βιομηχανία δεν μπορεί να αυξήσει περαιτέρω την παραγωγή αυξάνοντας την απασχόληση αλλά πρέπει να επεκτείνει την κεφαλαιουχική της υποδομή, π.χ. μηχανές, εγκαταστάσεις, κλπ.

Πηγή: IOBE, έως 08/2022

- Ο δείκτης **Οικονομικού Κλίματος** ενισχύθηκε τον Αύγουστο, ενώ παράλληλα διαμορφώθηκε αισθητά χαμηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο του προηγούμενου έτους (-11,9 μονάδες του δείκτη σε σχέση με τον Αύγουστο 2021).
- Στις **επιχειρηματικές προσδοκίες**, σημειώθηκε υποχώρηση σε όλους τους τομείς πλην των Κατασκευών και των Υπηρεσιών.
- Η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** παρουσίασε βελτίωση σε σχέση με τον Ιούλιο, ενώ παράλληλα διαμορφώθηκε αισθητά χαμηλότερα σε σχέση με ένα έτος νωρίτερα (-22,2 μονάδες του δείκτη έναντι του Αυγούστου 2021).
- Μικρή ενίσχυση της αξιοποίησης του **εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας**, παραμένοντας για 24^ο μήνα υψηλότερα από το μακροχρόνιο μέσο όρο.

5. Βραχυχρόνιοι δείκτες δραστηριότητας

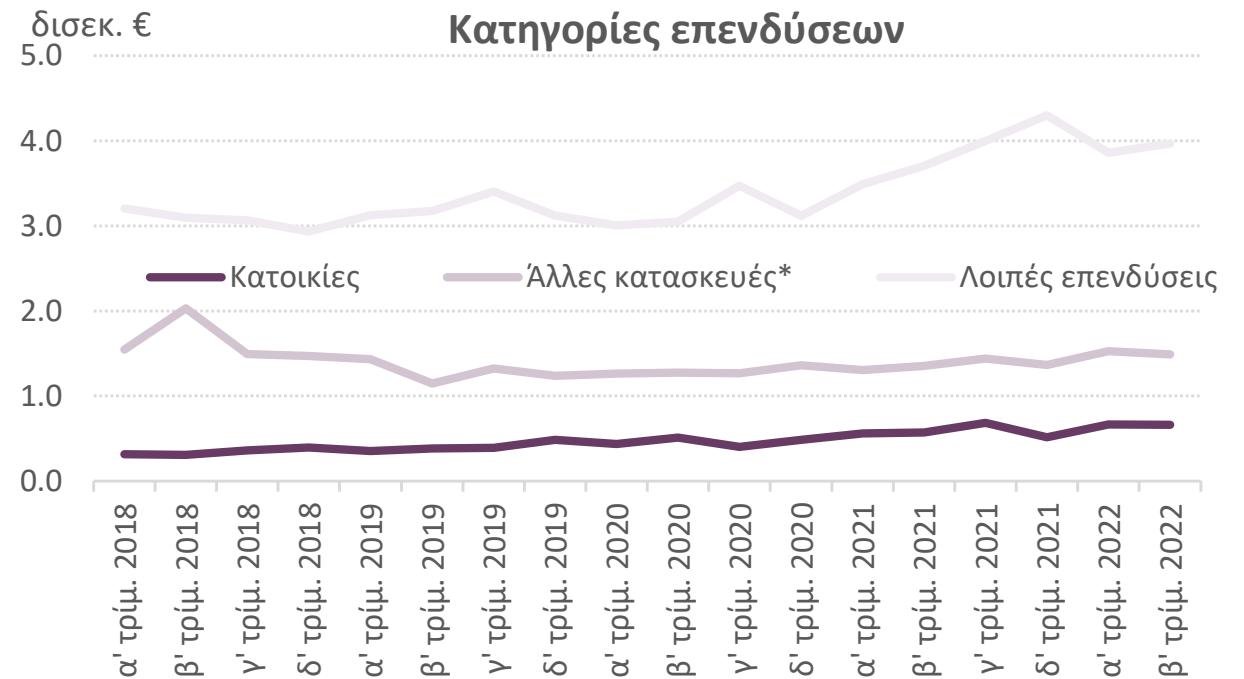
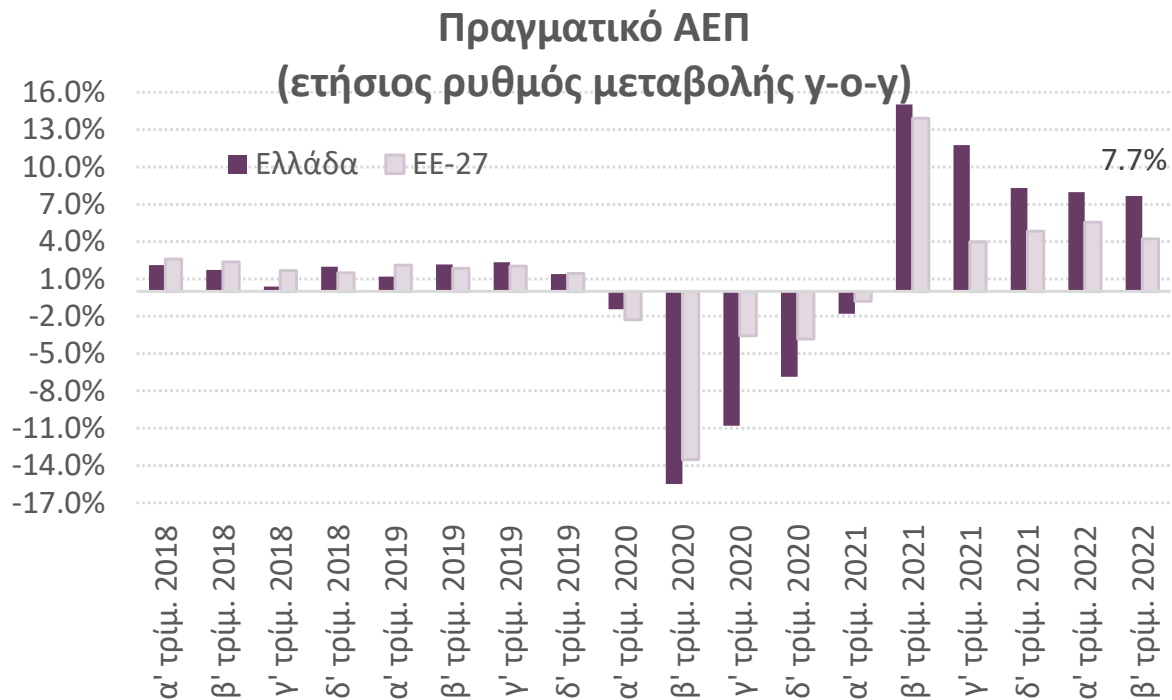
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

*«Σημάδια ανθεκτικότητας, εν μέσω κινδύνων και επίμονου
πληθωρισμού»*

Συνεχίστηκε ισχυρή ανάκαμψη στην Ελλάδα το β' τρίμηνο του 2022. Κυρίως από έντονη άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης και των εξαγωγών

Σημαντική ανάκαμψη 7,7% το β' τρίμ. του 2022, από 8,0% στο προηγούμενο τρίμηνο. Προήλθε κυρίως από συνεχιζόμενη άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης (+11,0%) και ενίσχυση των εξαγωγών (+20,8%), πρωτίστως σε υπηρεσίες (+47,4%). Η ανάκαμψη εγχωρίως είναι ταχύτερη του μ.ό. στην ΕΕ (+4,2%).

Υποχώρηση επενδύσεων σε λοιπές επενδύσεις ως % του ΑΕΠ το α' τρίμηνο σε σχέση με το προηγούμενο, στο 8,7% από 9,1% (μέγιστο τουλάχιστον 11ετίας). Ενισχύθηκαν οι επενδύσεις σε κατοικίες (1,4% από 1,1% του ΑΕΠ στο δ' τρίμ.) και οι επενδύσεις σε άλλες κατασκευές (3,2% από 2,9% του ΑΕΠ).

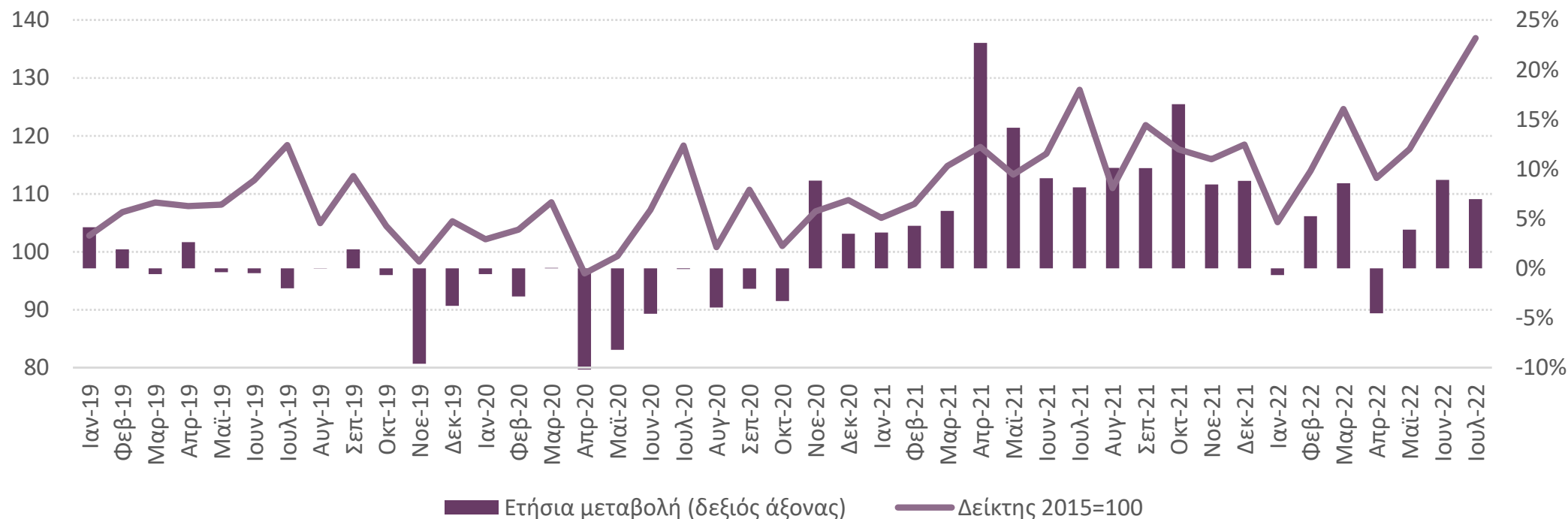

Πηγές: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί και Eurostat, εποχικά διορθωμένα στοιχεία, σταθερές τιμές του 2015, έως 06/2022

* Οι άλλες κατασκευές περιλαμβάνουν τα δημόσια έργα, βιομηχανικά και εμπορικά κτίρια, ξενοδοχεία, κτήρια γραφείων και λοιπά μη οικιστικά κτήρια

Αύξηση βιομηχανικής παραγωγής κατά 7,0% τον Ιούλιο, σε συνέχεια αντίστοιχης ανόδου κατά 8,2% πριν ένα χρόνο

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 07/2022

Μεταξύ των βασικών τομέων, βελτίωση στη Μεταποίηση (+6,5% ετήσια μεταβολή) και στην Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος (11,1%). Υποχώρηση 10,1% στα Ορυχεία-Λατομεία και στην Παροχή Νερού (-0,6%).

Στους βασικούς υποκλάδους για την οικονομία, η παραγωγή των Μετάλλων αυξήθηκε κατά 5,2%, στα Τρόφιμα κατά 6,8% και στα Φάρμακα κατά 0,8%

Ανάκαμψη στον όγκο πωλήσεων του Λιανεμπορίου τον Ιούνιο

Αύξηση του όγκου των πωλήσεων στο Λιανικό Εμπόριο τον Ιούνιο κατά 1,2% (αντί αύξησης 11,3% τον Ιούνιο του 2021).

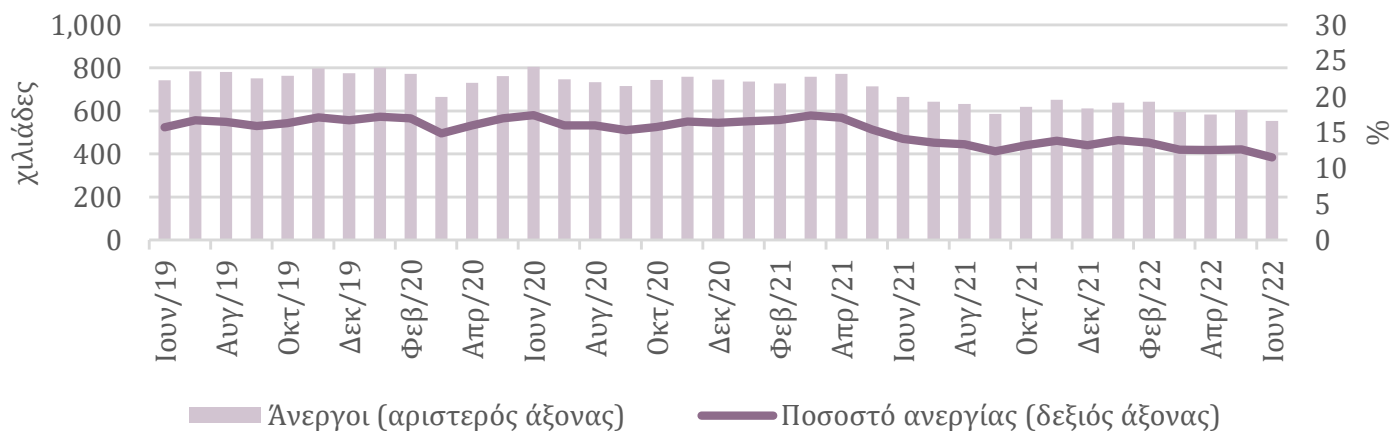

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 6/22

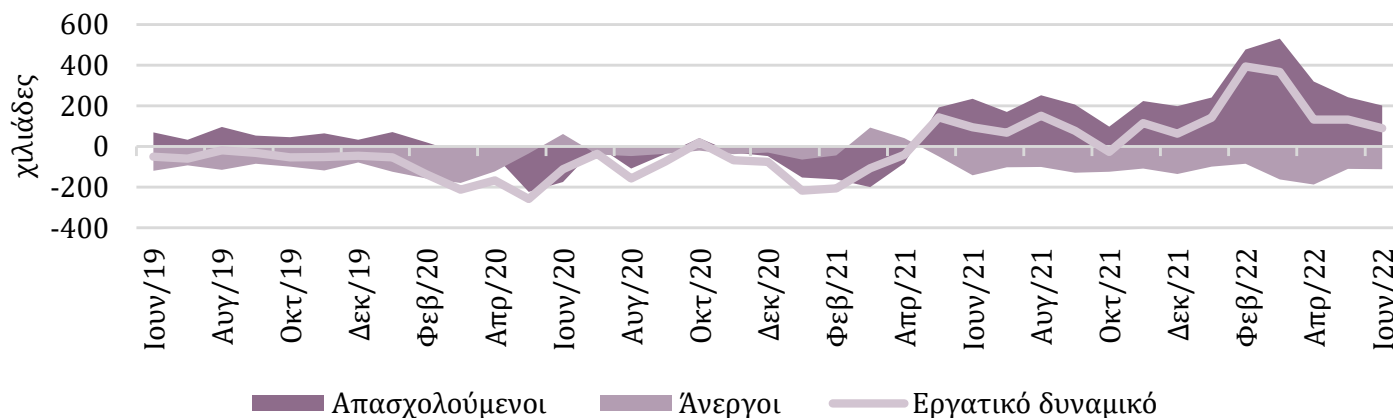
Μείωση σε Ένδυση και Υπόδηση (-11,6%), σε Καύσιμα (-8,9%) και στα Πολυκαταστήματα (-8,1%). Βελτίωση σε Έπιπλα και Ηλεκτρικά Είδη (8,3%), σε Βιβλία- Χαρτικά (8,1%) και στα Φάρμακα (7,6%). Οριακή βελτίωση πωλήσεων στα Τρόφιμα (0,1%).

Ηπιότερη αύξηση της απασχόλησης τον Ιούνιο, αλλά η ανεργία βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Ιανουάριο 2010

Ποσοστό ανεργίας και αριθμός ανέργων στην Ελλάδα

Ετήσια μεταβολή στον αριθμό των απασχολούμενων, ανέργων και του εργατικού δυναμικού

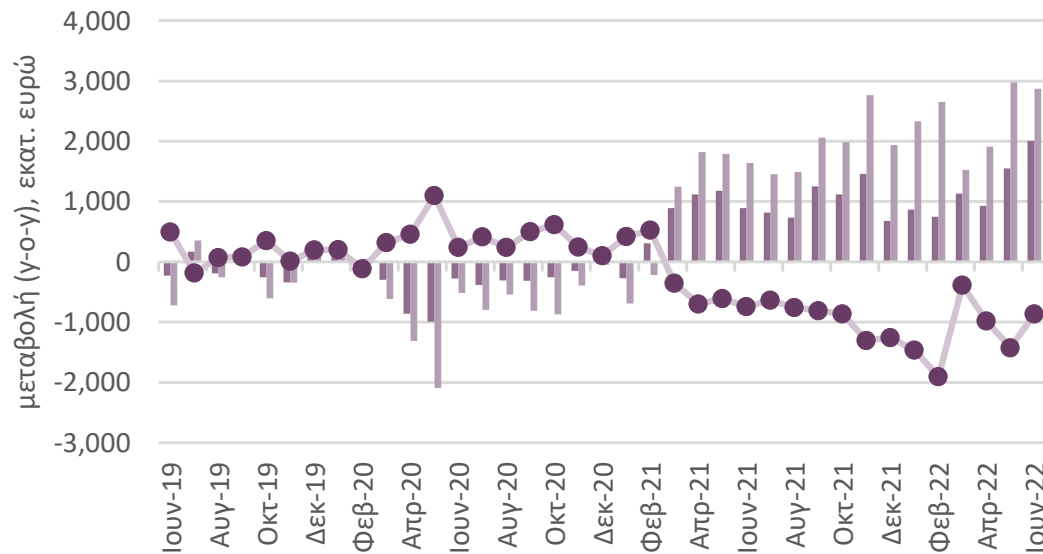

- Το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας τον Ιούνιο του 2022 κατήλθε στο 11,5%, μειωμένο κατά 2,6 ποσοστιαίες μονάδες συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2021 (14,1%).
- Ο αριθμός των ανέργων την ίδια περίοδο περιορίστηκε στους 553,7 χιλ. από τους 664,4 χιλ. (-16,7 % ή -110,7 χιλ. άτομα).
- Η μείωση της ανεργίας ήταν αποτέλεσμα της εκ νέου ισχυρής ανόδου της απασχόλησης κατά 201,5 χιλ. άτομα, στα 4.252,2 χιλ. από τα 4.050,7 χιλ. (+5,0%), που περιόρισε το μη ενεργό πληθυσμό στα χαμηλότερα επίπεδα του τουλάχιστον από το 2005 (3.025,5 χιλ. άτομα από τα 3.148,4 χιλ., -3,9%).
- Συνολικά, το πρώτο εξάμηνο του 2022 το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας περιορίστηκε κατά 3,4 ποσοστιαίες μονάδες, δηλαδή στο 12,8% από το 16,2%, που αποτελεί την ισχυρότερη πτώση του από το α' εξάμ. του 2014.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 06/2022

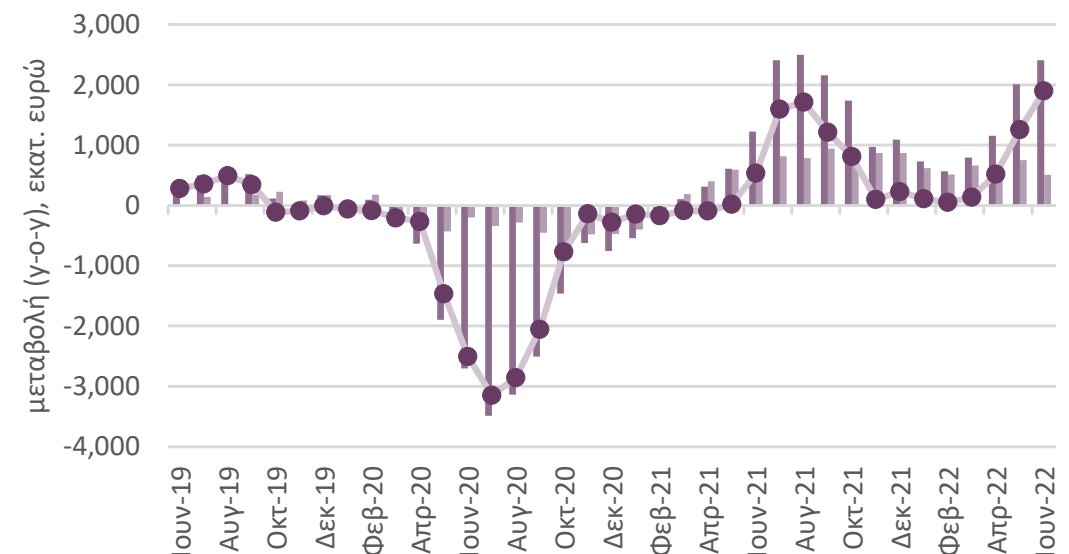
Μικρή βελτίωση στο έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών τον Ιούνιο και ισχυρή αύξηση στο πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών

Ισοζύγιο Αγαθών

■ Εξαγωγές αγαθών ■ Εισαγωγές αγαθών ● Ισοζύγιο Αγαθών

Ισοζύγιο Υπηρεσιών

■ Εισπράξεις ■ Πληρωμές ● Ισοζύγιο Υπηρεσιών

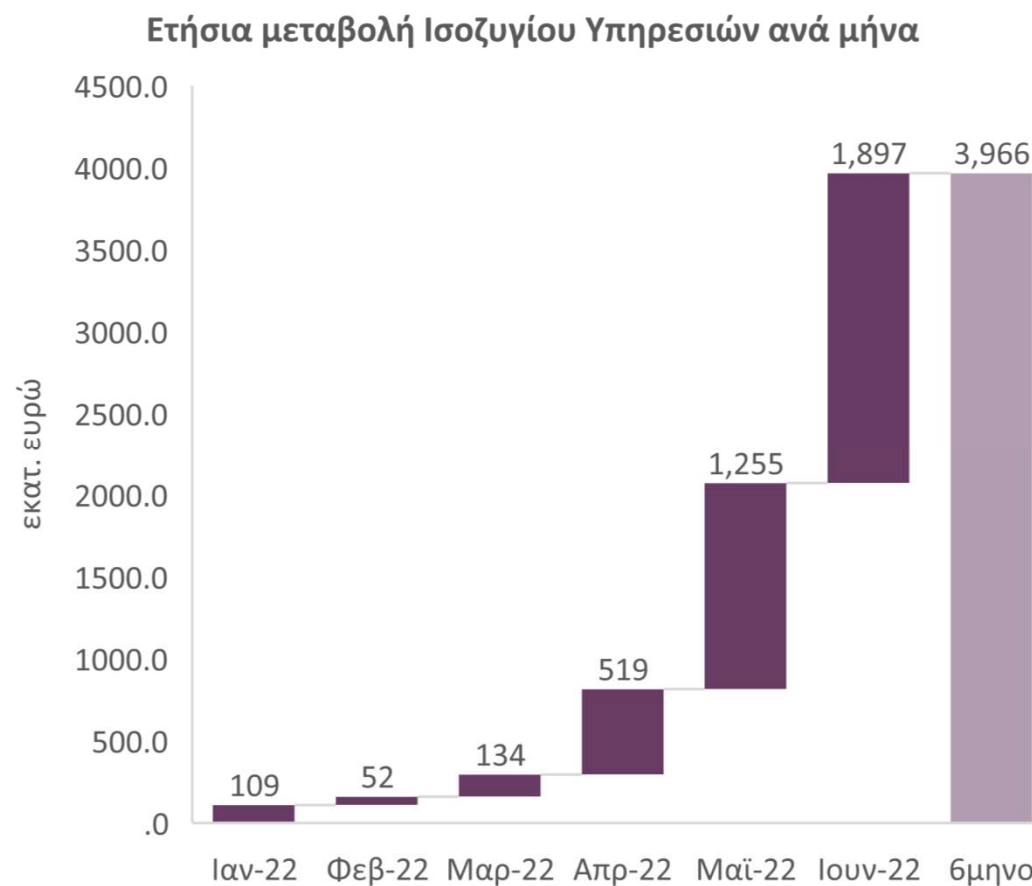
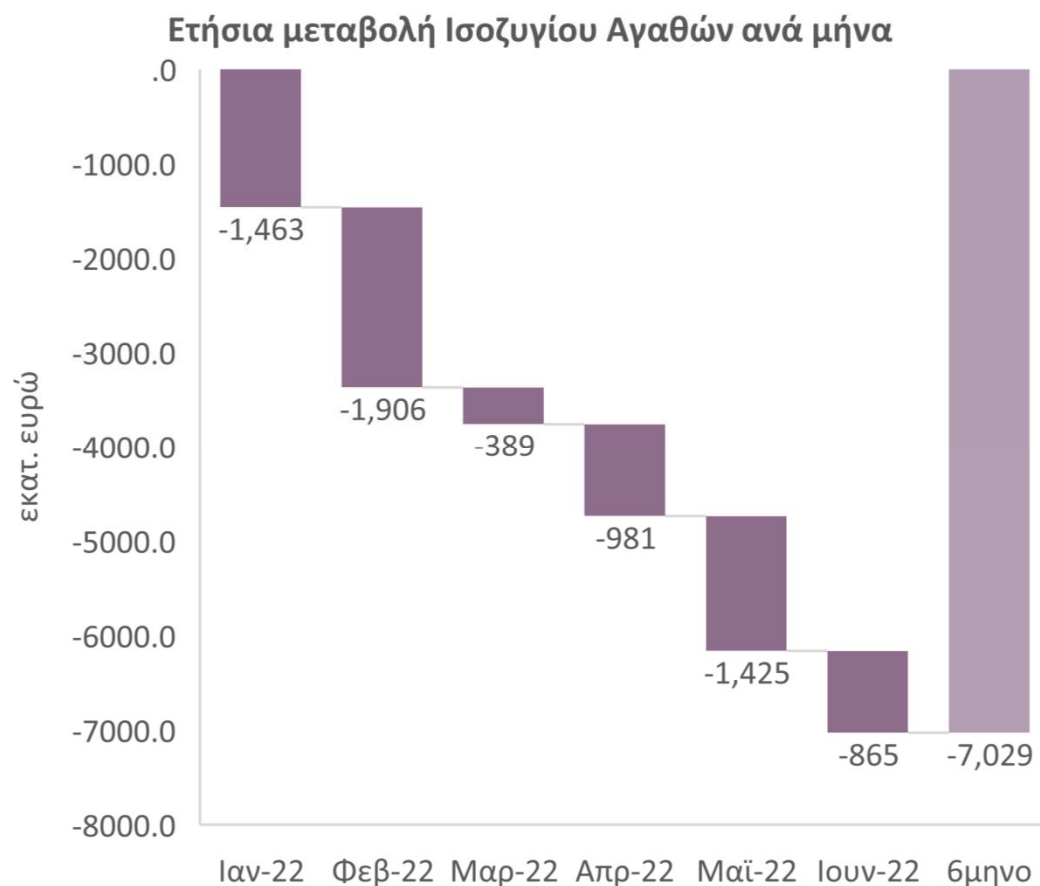
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 06/2022

Τον Ιούνιο το έλλειμμα στο ισοζύγιο αγαθών διαμορφώθηκε στα €2,9 δισεκ., έναντι €2,1 δισεκ. το 2021, με σημαντική αύξηση εισαγωγών (+€2,9 δισεκ.) και εξαγωγών (+€2,0 δισεκ.). Διεύρυνση της επίδρασης των καυσίμων στις μεταβολές εισαγωγών και εξαγωγών, καθώς το 60% της αύξησης των ροών προήλθε από το σκέλος των καυσίμων.

Το πλεόνασμα στο ισοζύγιο υπηρεσιών υπερτριπλασιάστηκε τον Ιούνιο, σε σχέση με το 2021, στα €2,7 δισεκ., ενώ το 2021 βρισκόταν στα €847 εκατ. Οι εισπράξεις αυξήθηκαν κατά €2,4 δισεκ. και οι πληρωμές κατά €509 εκατ., ενώ το 75% των αυξημένων εισπράξεων προήλθε από τον τουρισμό. Οι τουριστικές υπηρεσίες τον Ιούνιο είναι τριπλάσιες σε σύγκριση με το 2021 και ξεπέρασαν οριακά τα επίπεδα του 2019.

Επιβράδυνση στη συσσώρευση ελλειμμάτων στο ισοζύγιο αγαθών τον Ιούνιο

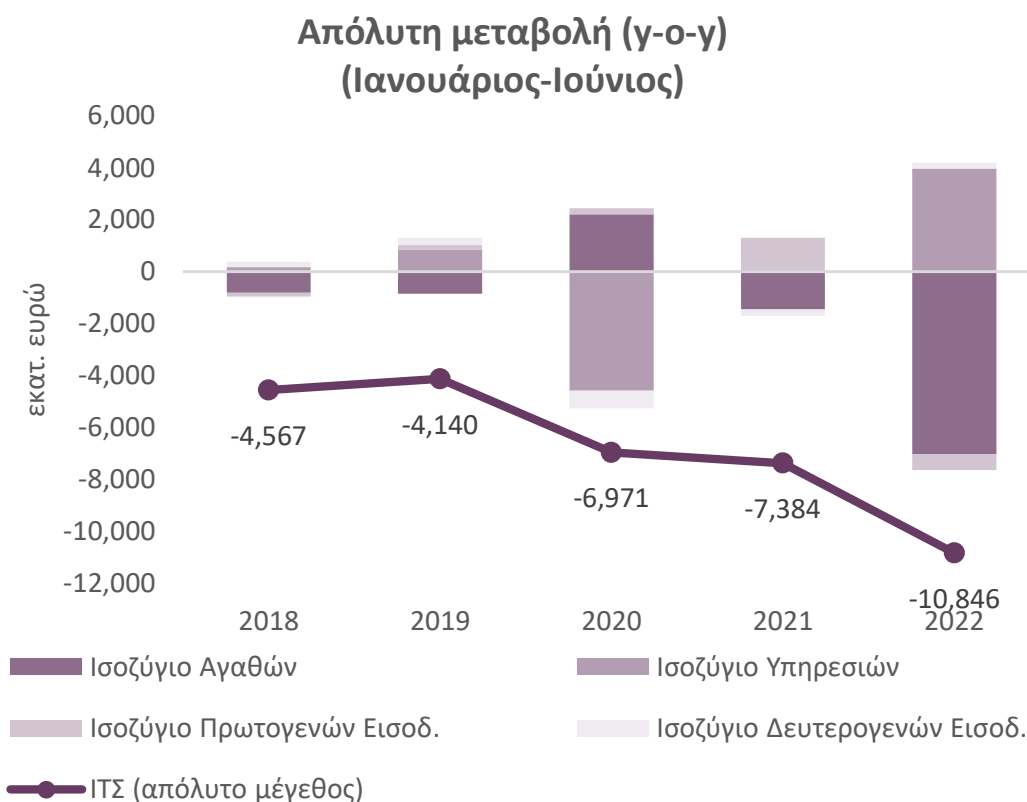
Εκρηκτική διεύρυνση στο πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών, κυρίως λόγω τουρισμού

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 06/2022

Στα €10,8 δισεκ. το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ), στο πρώτο εξάμηνο του 2022

Διόγκωση του ελλείμματος στα αγαθά στο α' εξάμηνο του 2022 με σημαντικό αντιστάθμισμα από την αύξηση του πλεονάσματος στο Ισοζύγιο Υπηρεσιών. Επιδείνωση στο ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων με βελτίωση στα δευτερογενή εισοδήματα.

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 06/2022

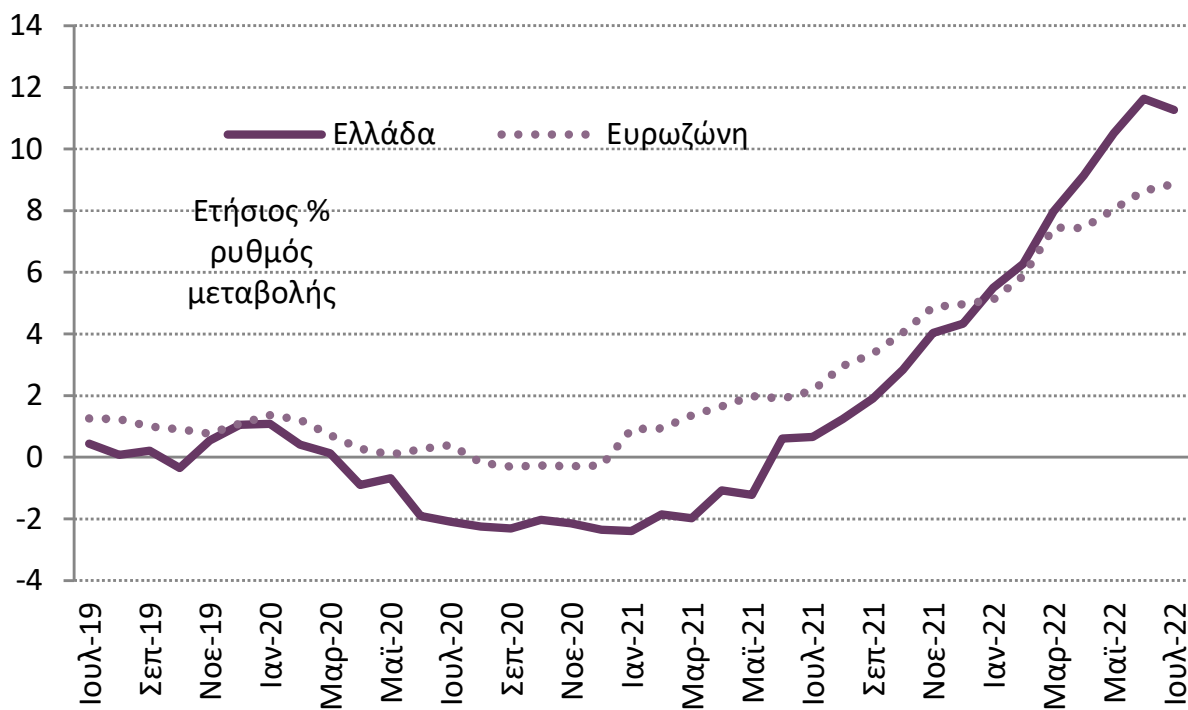
Ιούνιος 2022: Έλλειμμα στο ΙΤΣ €723 εκατ., έναντι ελλείμματος €1,3 δισεκ. τον Ιούνιο του 2021.

Ιανουάριος – Ιούνιος 2022: Έλλειμμα €10,8 δισεκ. στο πρώτο εξάμηνο του 2022, έναντι ελλείμματος €7,4 δισεκ. το 2021.

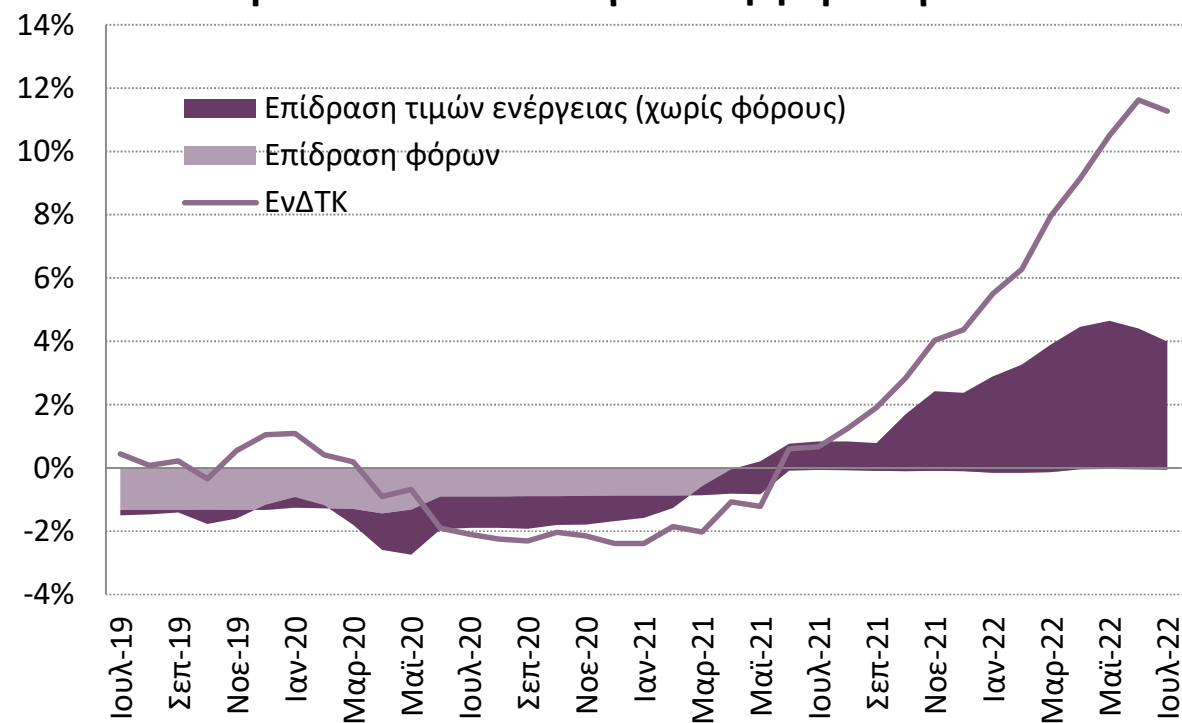
- Αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών κατά €7,0 δισεκ., με διπλάσια αύξηση εισαγωγών (€14,3 δισεκ.) έναντι των εξαγωγών (€7,2 δισεκ.). Οι εξαγωγές και οι εισαγωγές καυσίμων αποτελούν 50% περίπου των αυξημένων ροών στο πρώτο εξάμηνο.
- Το πλεόνασμα στο ισοζύγιο υπηρεσιών ενισχύθηκε κατά €4,0 δισεκ. έναντι του 2021, με υπερδιπλάσια αύξηση εισπράξεων (+€7,6 δισεκ.) έναντι πληρωμών (€3,6 δισεκ.). Οι τουριστικές εισπράξεις (€5,1 δισεκ.) αποτελούν το 50% της αύξησης των συνολικών εισπράξεων, ενώ προσέγγισαν το 95% των επιπέδων του 2019.
- Το πλεόνασμα στα πρωτογενή εισοδήματα μειώθηκε στα €617 εκατ. με μείωση εισπράξεων και αύξηση πληρωμών, ενώ στο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων καταγράφηκε βελτίωση στο πλεόνασμα κατά €217 εκατ., λόγω μεγαλύτερης αύξησης εισπράξεων έναντι πληρωμών.

Ηπιότερη η άνοδος των τιμών τον Ιούλιο, σε χαμηλότερα επίπεδα ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)

ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και επίδραση τιμών ενεργειακών προϊόντων και αλλαγών στη φορολογία

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, έως 07/2022

Ελλάδα: Εναρμονισμένος πληθωρισμός 11,3% τον Ιούλιο, από 11,6% τον Ιούνιο φέτος. Στα υψηλότερα επίπεδα τουλάχιστον της τελευταίας 27ετίας. Οριακά εντονότερη η θετική επίδραση της εγχώριας ζήτησης.

– Ασθενέστερος ο πληθωρισμός τον Ιούλιο από την ηπιότερη αυξητική επίδραση των ενεργειακών αγαθών (4,0%). Οριακά αρνητική πλέον η επίδραση των έμμεσων φόρων (-0,1%). Ελαφρώς ενισχυμένη η θετική επίδραση της εγχώριας ζήτησης (7,3%).

Ευρωζώνη: Ισχυρότερος ο πληθωρισμός τον Ιούλιο, στο 8,9%.

Σύνοψη – Βραχυχρόνιοι δείκτες δραστηριότητας

- Συνεχίστηκε **ισχυρή ανάκαμψη** στην Ελλάδα το **β' τρίμηνο του 2022**, στο 7,7% ετησίως, έναντι 8,0% στο προηγούμενο τρίμηνο, με σημαντική θετική επίδραση από κατανάλωση και εξαγωγές, κυρίως υπηρεσιών.
- Περαιτέρω ενίσχυση της βιομηχανικής παραγωγής τον Ιούλιο κατά 7,0%, σε ετήσια βάση.
- Άνοδος του όγκου πωλήσεων στο **Λιανικό Εμπόριο τον Ιούνιο**, κατά 1,2% σε σχέση με πέρυσι.
- Ηπιότερη αποκλιμάκωση του **ποσοστού ανεργίας** τον Μάιο του 2022, στο 12,6%. Προήλθε κυρίως από αύξηση της απασχόλησης.
- Στον **εξωτερικό τομέα**, έλλειμμα €723 εκατ. καταγράφηκε στο ΙΤΣ τον Ιούνιο, με ελλειμματικά τα ισοζύγια αγαθών και εισοδημάτων, ενώ σημαντικό πλεόνασμα δημιουργήθηκε στις υπηρεσίες.
- Έλλειμμα €2,9 δισεκ. στο **ισοζύγιο αγαθών** τον Ιούνιο, με σημαντική αύξηση εισαγωγών (+€2,9 δισεκ.) και εξαγωγών (+€2,0 δισεκ.), με το 60% των αυξημένων ροών να οφείλεται στα καύσιμα (έναντι 40% τον Μάιο).
- Πλεόνασμα €2,7 δισεκ. στο **ισοζύγιο υπηρεσιών** τον Ιούνιο, με αύξηση εισπράξεων €2,4 δισεκ. και των πληρωμών €509 εκατ., ενώ οι τουριστικές εισπράξεις αποτέλεσαν το 75% των αυξημένων εισροών.
- Ηπιότερος ο **πληθωρισμός** τον Ιούλιο από ότι τον Ιούνιο (11,3%), από ασθενέστερη θετική επίδραση των ενεργειακών αγαθών. Στα υψηλότερα επίπεδα τουλάχιστον της τελευταίας 27ετίας.

6. Δημοσιονομικά

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

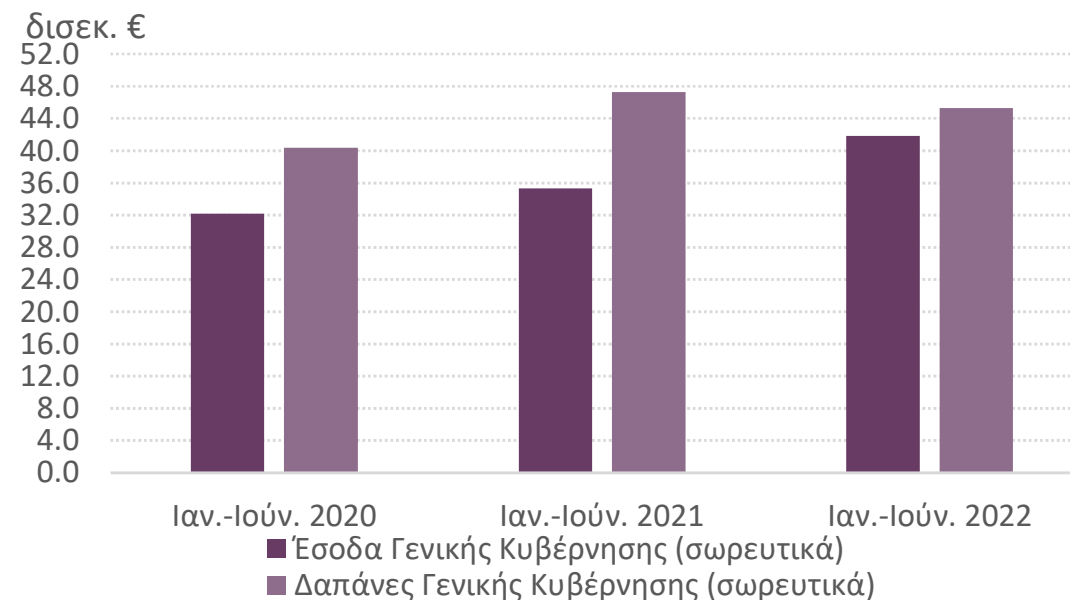
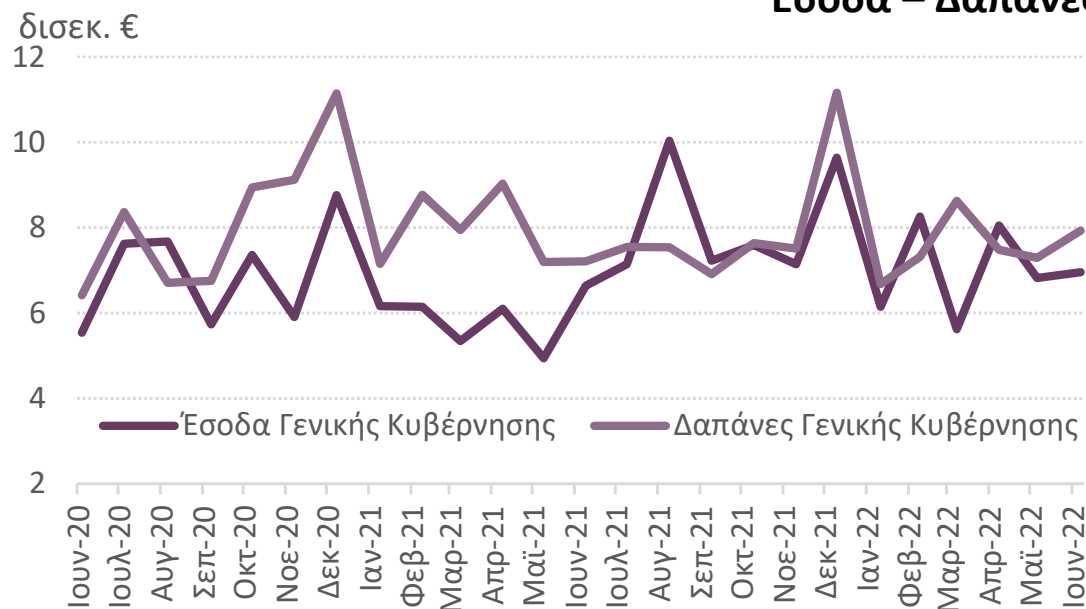
«Σημάδια ανθεκτικότητας, εν μέσω κινδύνων και επίμονου πληθωρισμού»

Μικροτερη ετήσια αύξηση εσόδων τον Ιούνιο σε σχέση με τον Μάιο.

Αρκετά μεγαλύτερη ετήσια αύξηση των δαπανών.

Μικρή ετήσια αύξηση των εσόδων τον Ιούνιο κατά +4,8%, από +38,0% τον Μάιο.
Μεγαλύτερη αύξηση των δαπανών κατά 10,0% (από αύξηση 1,4% ένα μήνα πριν).

Έσοδα – Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 06/2022

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Η Γενική Κυβέρνηση περιλαμβάνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, την Κεντρική Κυβέρνηση (ΔΕΚΟ, λοιπά νομικά πρόσωπα Δημοσίου, Νοσοκομεία), τους προϋπολογισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Ασφαλιστικών Ταμείων (ΟΚΑ)

Αυξημένα έσοδα τον Ιούνιο σε σχέση με πέρυσι κατά €315 εκατ., κυρίως από μεγαλύτερες εισπράξεις έμμεσων φόρων (+585 εκατ.) και περισσότερες ασφαλιστικές εισφορές (+164 εκατ.). Σημαντική μείωση στα έσοδα από μεταβιβάσεις (-€698 εκατ.)

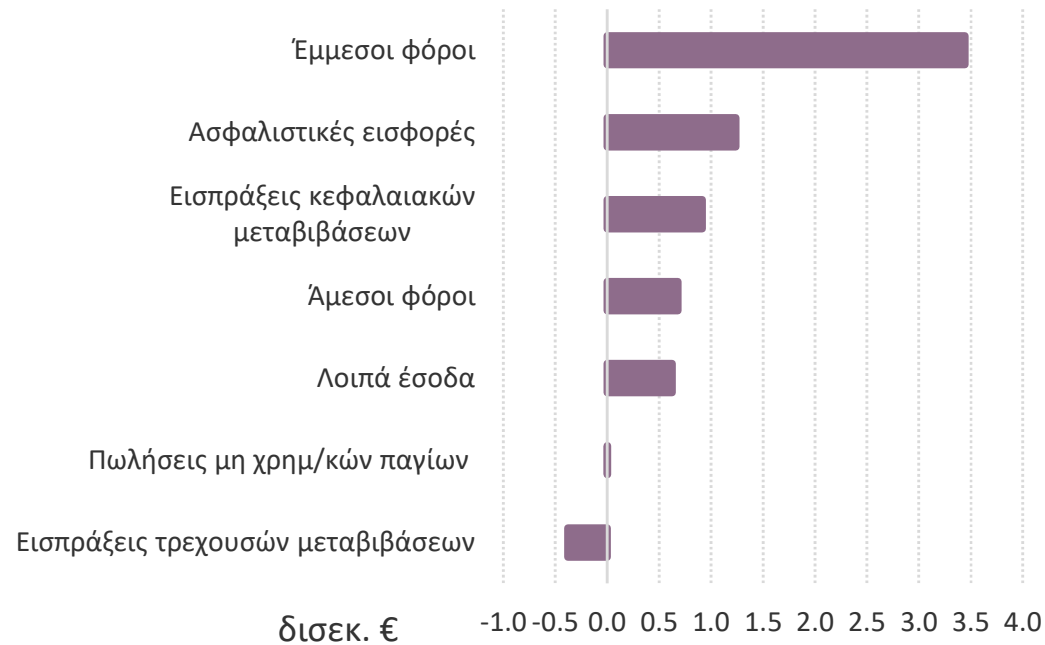
Ετήσια αύξηση δαπανών κατά €722,9 εκατ., κυρίως λόγω της αύξησης σε επιδοτήσεις (+€237 εκατ.) και κοινωνικές παροχές (+€224 εκατ.).

Στο αρχικό εξάμηνο τα έσοδα ήταν €6,52 δισεκ. περισσότερα (+18,5%) από πέρυσι ενώ οι δαπάνες ήταν λιγότερες κατά €1,98 δισεκ. (4,2%).

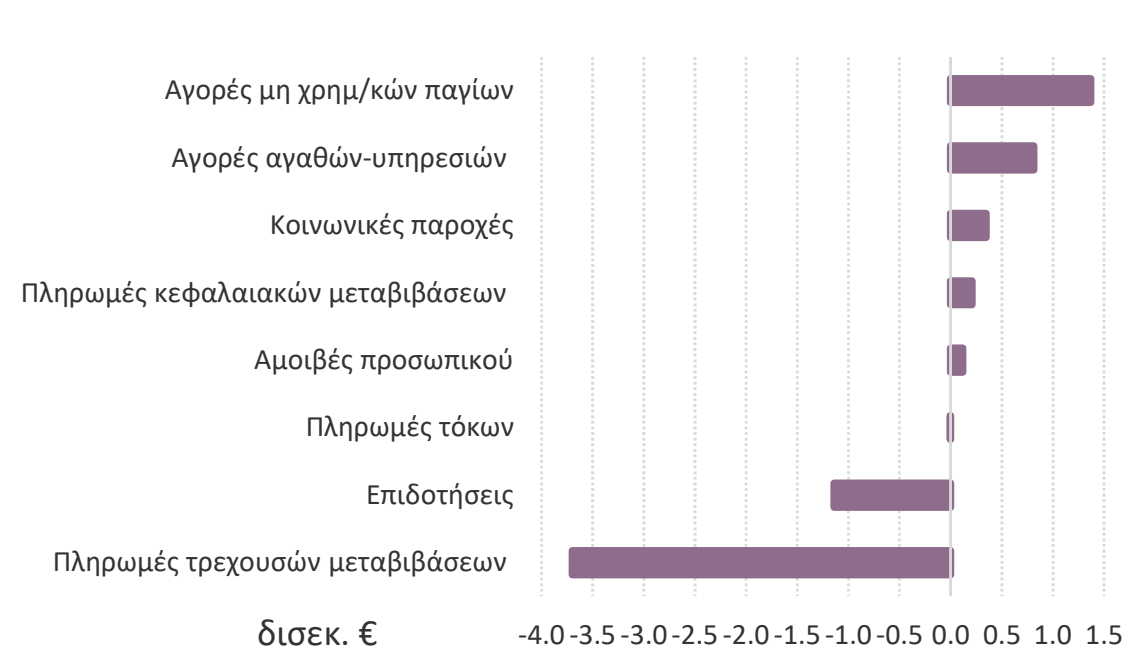
Πολύ μικρότερο έλλειμμα στο αρχικό εξάμηνο σε σχέση με πέρυσι, κυρίως από υψηλότερα έσοδα έμμεσων φόρων και λιγότερες πληρωμές τρεχ. μεταβιβάσεων

Κατηγορίες δημοσίων εσόδων – δαπανών

Μεταβολές εσόδων (Ιαν.-Ιούν. '22-'21)

Μεταβολές δαπανών (Ιαν.-Ιούν. '22-'21)

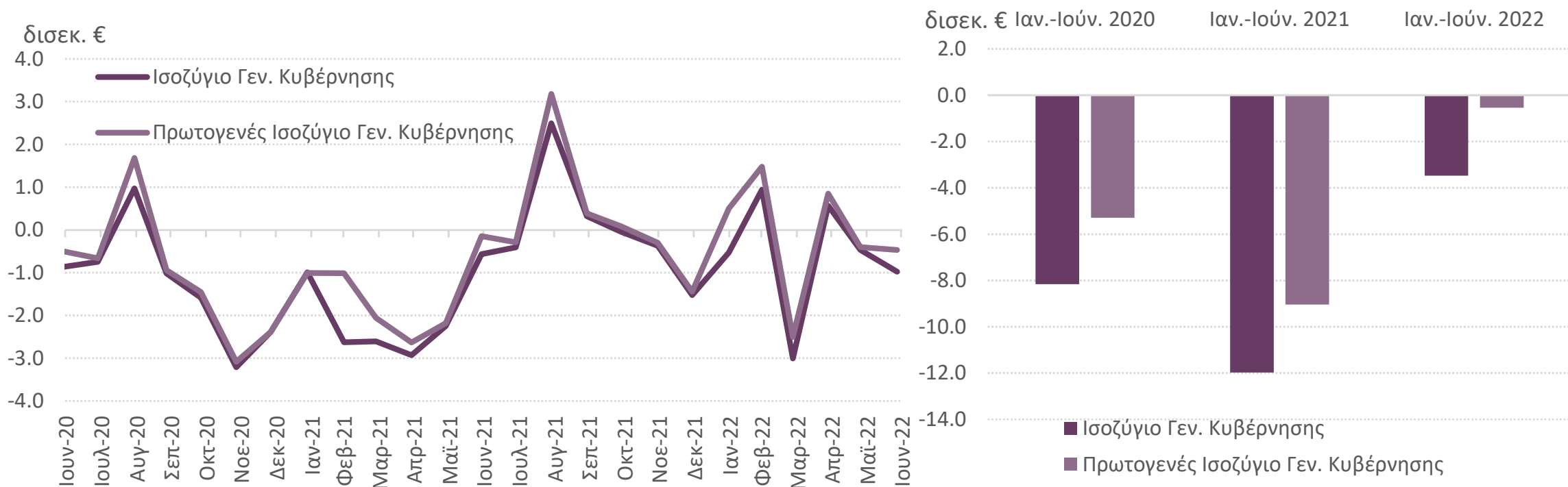
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 06/2022

Αύξηση εσόδων στο εξάμηνο Ιανουαρίου-Ιουνίου σε σχέση με πέρυσι κατά €6,52 δισεκ., κυρίως από αυξημένες εισπράξεις έμμεσων φόρων (+€3,44 δισεκ.) και ασφαλιστικών εισφορών (+€1,23 δισεκ.).

Υποχώρηση δαπανών κατά €1,98 δισεκ., από χαμηλότερες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις (-€3,70 δισεκ.) και λιγότερες επιδοτήσεις (-€1,13 δισεκ.)

Το πρωτογενές ισοζύγιο παρέμεινε ελλειμματικό τον Ιούνιο, επιδεινωμένο σε σχέση με πέρυσι τον ίδιο μήνα, αλλά βελτιωμένο στο εξάμηνο Ιαν-Ιουν

Ισοζύγιο-Πρωτογενές ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης*

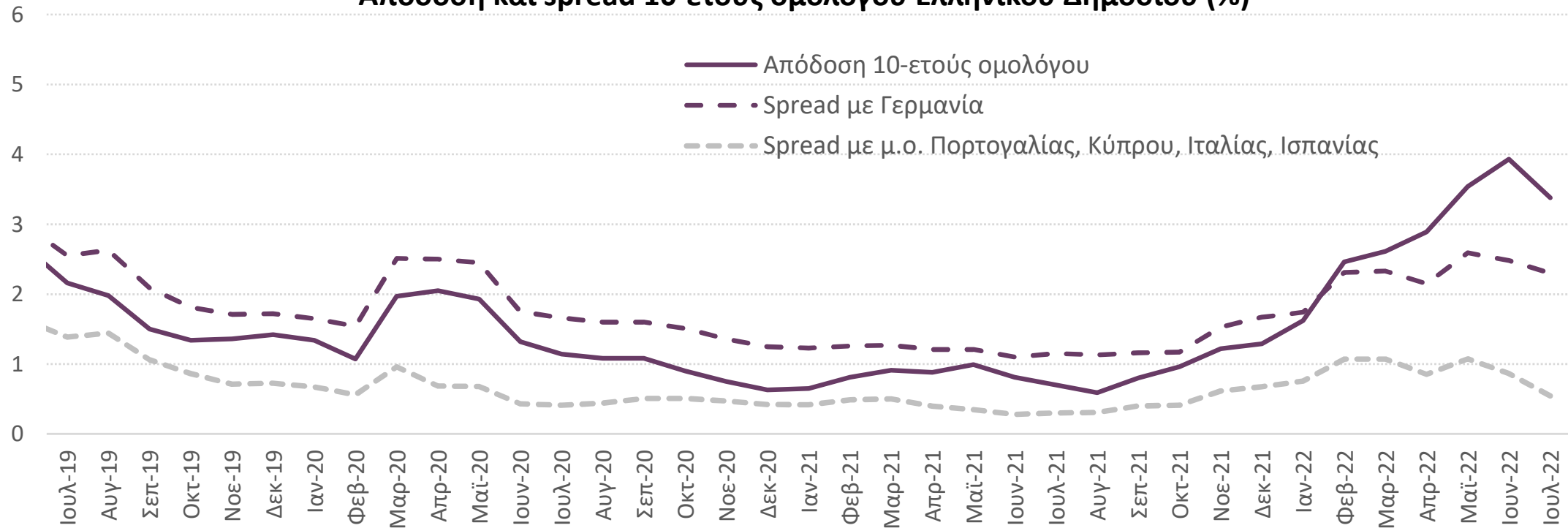
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 06/2022

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Το Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει από τη διαφορά εσόδων-δαπανών της. Το Πρωτογενές Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει αφαιρώντας τις πληρωμές τόκων από το ισοζύγιο της.

Έλλειμμα πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου τον Ιούνιο ύψους €467,2 εκατ., έναντι ελλείμματος €144,8 εκατ. πριν ένα χρόνο. Η επιδείνωση προήλθε από τη μεγαλύτερη αύξηση των δαπανών (+€722,9 εκατ.) σε σχέση με τα έσοδα (+€315 εκατ.)
Επιδείνωση Ισοζυγίου Γενικής Κυβέρνησης σε σχέση με πριν ένα έτος κατά €407.1 δισεκ., σε έλλειμμα €975,9 εκατ.
Στην περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου, πρωτογενές έλλειμμα €543 εκατ., έναντι ελλείμματος €9,04 δισεκ. πριν ένα χρόνο

Η απόδοση των ελληνικών ομολόγων μειώθηκε ελαφρά τον Ιούλιο, έπειτα από 10 συνεχόμενους μήνες ανοδικής τάσης...

Απόδοση και spread 10-ετούς ομολόγου Ελληνικού Δημοσίου (%)

... σε μέσο επιτόκιο 3,4% για το 10-ετές ομόλογο,

με το μέσο spread έναντι του αντίστοιχου γερμανικού να μειώνεται ελαφρά από 248 μ.β. σε 230 μ.β.

Πηγή: ΕΚΤ, έως 07/2022

Σύνοψη – Δημόσια Οικονομικά

- **Μικρή επιδείνωση των δημοσίων οικονομικών** τον Ιούνιο σε σχέση με ένα έτος πριν, από τη μεγαλύτερη **αύξηση των δαπανών (+10,0%)** σε σχέση με τα έσοδα (+4,8%). Η αύξηση των δαπανών προήλθε κυρίως από την αύξηση στις επιδοτήσεις και στις κοινωνικές παροχές. Η **αύξηση των εσόδων** προήλθε κυρίως από την αύξηση στα έσοδα από έμμεσους φόρους και από ασφαλιστικές εισφορές.
- Στην περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου τα **έσοδα** ήταν €6,52 δισεκ. περισσότερα σε σχέση με πέρυσι, κυρίως λόγω αυξημένων εισπράξεων έμμεσων φόρων (+€3,44 δισεκ.) και ασφαλιστικών εισφορών (+€1,23 δισεκ.).
- **Περιορισμός δαπανών** κατά €1,98 δισεκ., από χαμηλότερες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις (-€3,70 δισεκ.) και λιγότερες επιδοτήσεις (-€1,13 δισεκ.)
- **Πρωτογενές έλλειμμα** Γενικής Κυβέρνησης στην περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου €543 εκατ., έναντι ελλείμματος €9,04 δισεκ. πριν ένα χρόνο
- Η μέση **απόδοση των ελληνικών 10-ετών ομολόγων** σημείωσε κάμψη τον Ιούλιο έπειτα από ανοδική τάση 10 μηνών, σε 3,4%, με το spread έναντι των αντίστοιχων Γερμανικών να κυμαίνεται στις 230 μ.β.

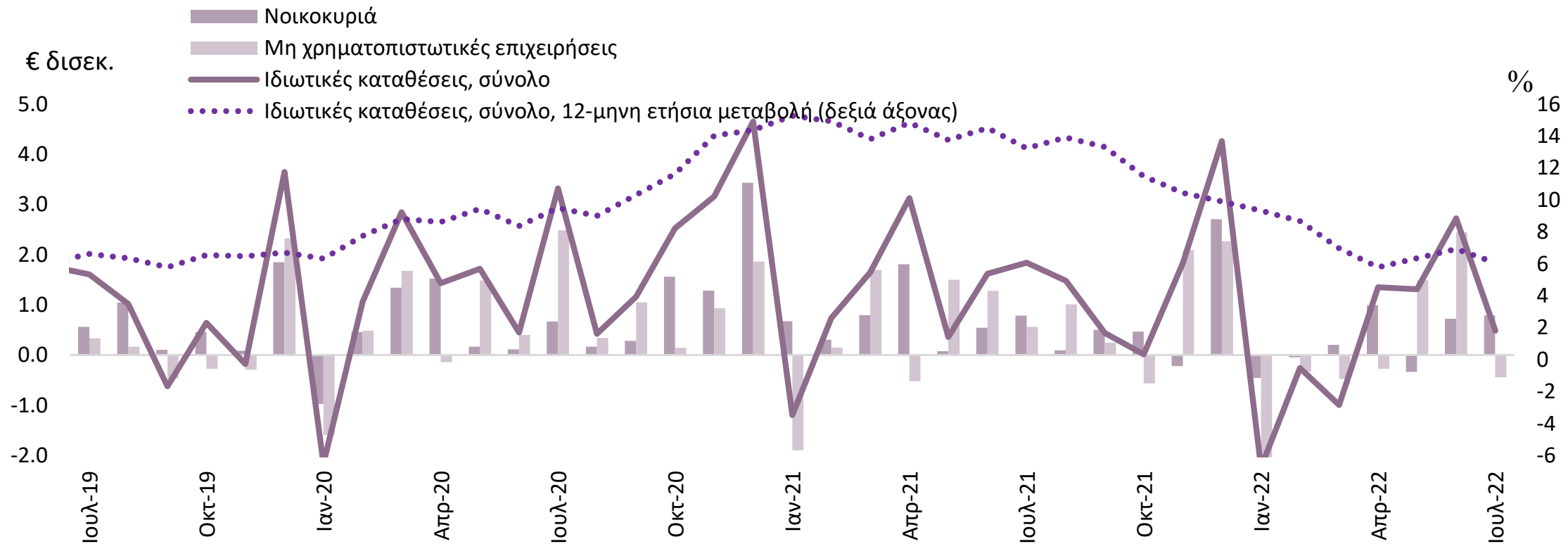
7. Τραπεζικά

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

«Σημάδια ανθεκτικότητας, εν μέσω κινδύνων και επίμονου πληθωρισμού»

Οι τραπεζικές καταθέσεις των ιδιωτών ενισχύθηκαν περαιτέρω τον Ιούλιο κατά €0,5 δισεκ. ...

Μηνιαία καθαρή ροή ιδιωτικών καταθέσεων στις Ελληνικές τράπεζες

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 7/2022

... λόγω ανόδου κατά €0,8 δισεκ. των καταθέσεων των νοικοκυριών η οποία αντιστάθμισε την πτώση κατά €0,3 δισεκ. των καταθέσεων επιχειρήσεων. Ο 12-μηνος ρυθμός αύξησης των ιδιωτικών καταθέσεων ανήλθε σε 6,1%.

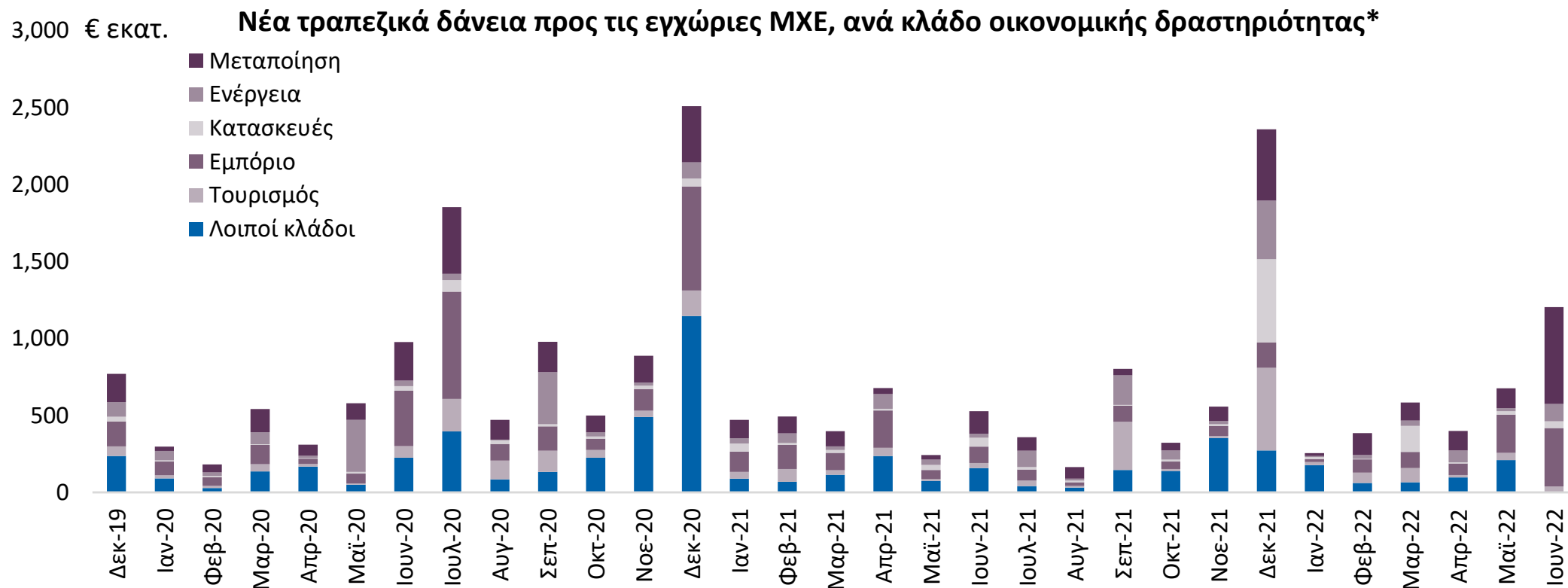
Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) εκταμίευσαν €3,7 δισεκ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Ιούλιο...

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 07/2022

... που αποτελεί υψηλό επίπεδο εννιαετίας. Η καθαρή χρηματοδότηση των νοικοκυριών συνέχισε να συρρικνώνεται, με €202 εκατ. νέα δάνεια τον Ιούλιο.

Οι επιχειρήσεις στις μεταφορές/αποθήκευση, τη μεταποίηση, το εμπόριο και την ενέργεια απορρόφησαν μεγάλο ποσοστό των νέων δανείων τον Ιούνιο

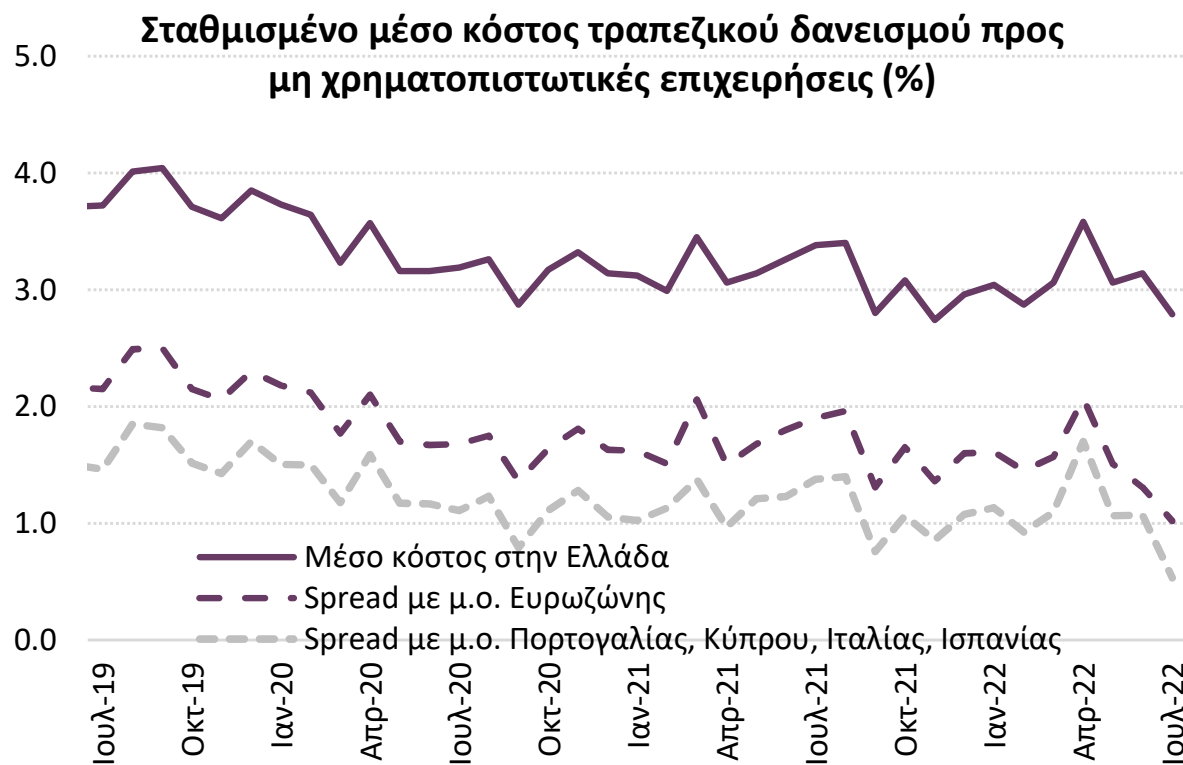

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 06/2022

*Ως νέα δάνεια ορίζονται τα δάνεια σε όλα τα νομίσματα των οποίων η ημερομηνία σύμβασης ανήκει στον εκάστοτε μήνα αναφοράς. Τα ποσά νέων δανείων ανά κλάδο αποτυπώνουν συνολικές μηνιαίες εκταμιεύσεις που καταγράφονται στη βάση AnaCredit. Η AnaCredit είναι μια κοινή βάση αναλυτικών πιστωτικών δεδομένων στην Ευρωζώνη, που δημιουργήθηκε κατόπιν πρωτοβουλίας της ΕΚΤ. Τα δεδομένα αφορούν αποκλειστικά χορηγήσεις προς εγχώριες επιχειρήσεις.

Τα μέσα επιτόκια νέου δανεισμού υποχώρησαν ελαφρά για νοικοκυριά και επιχειρήσεις τον Ιούλιο

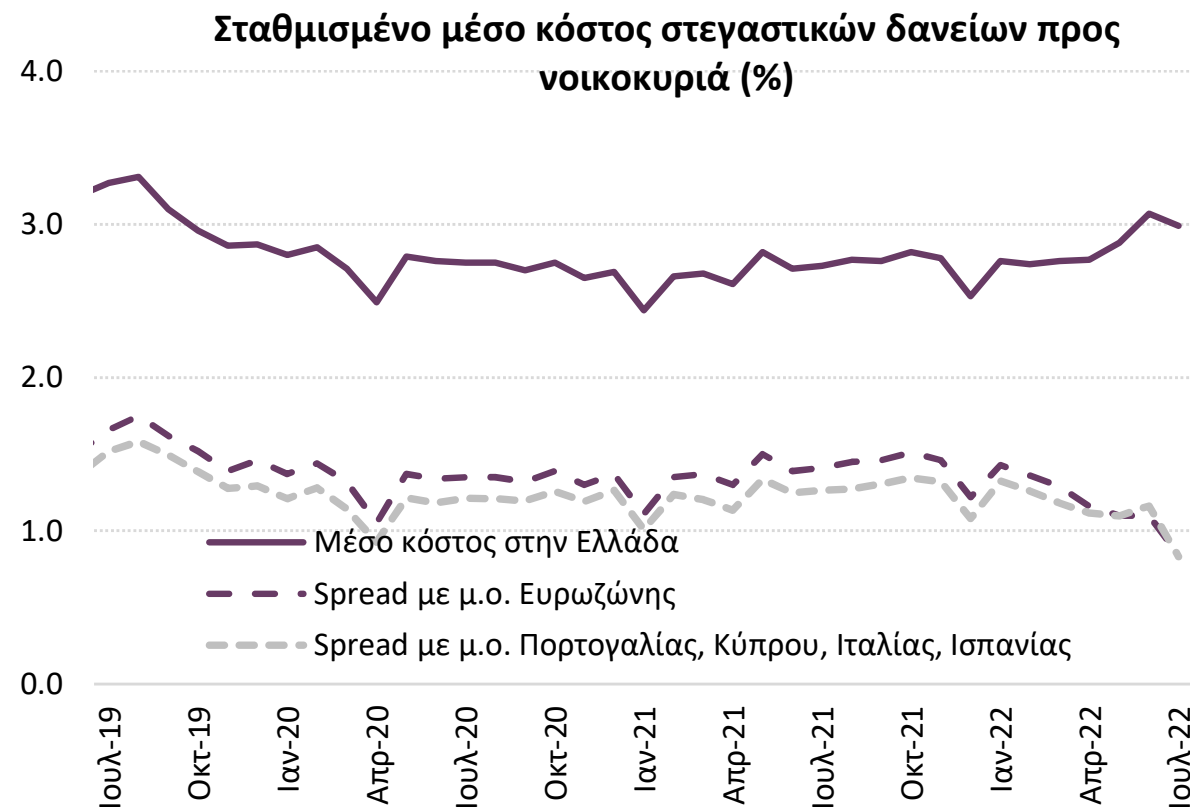
Το κόστος νέου δανεισμού των επιχειρήσεων μειώθηκε σε 2,8%, ενώ μειώθηκε αισθητά και η απόκλιση από τον μ.ό. της Ευρωζώνης σε 102 μ.β. από 131 μ.β.

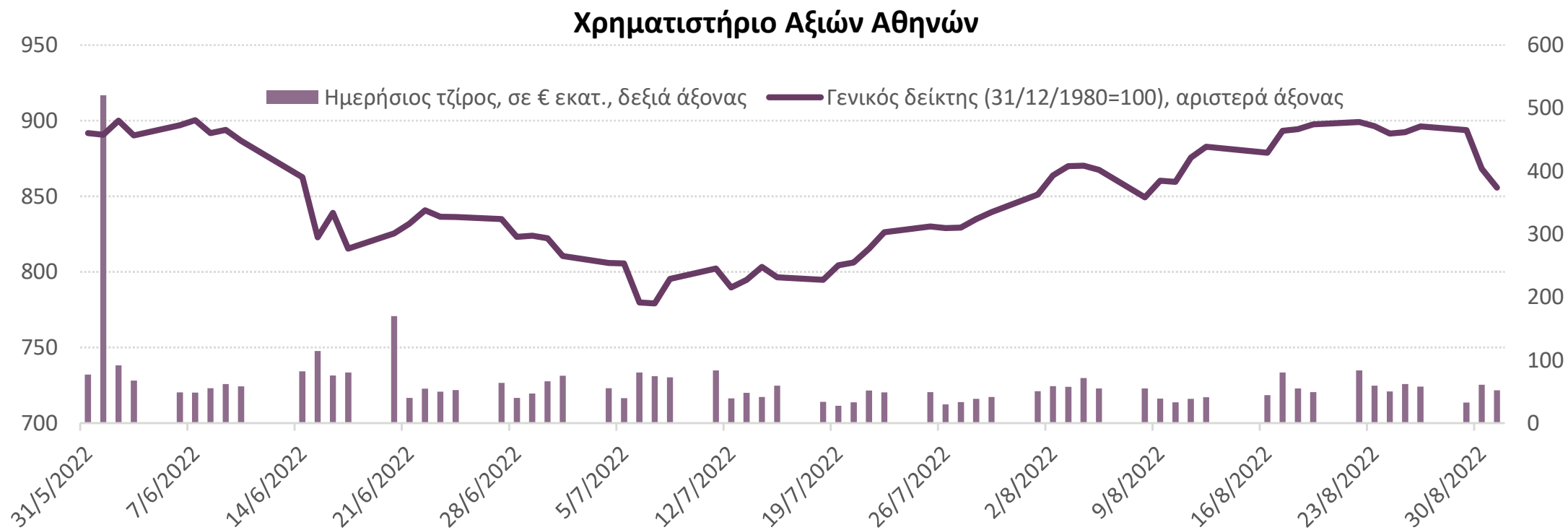
Πηγή: ΕΚΤ, έως 07/2022

Το μέσο κόστος νέου δανεισμού συνεχίζει να αποκλίνει από τον μ.ό. του «νότου» της Ευρωζώνης, κατά 53 μ.β. και 83 μ.β. για τις επιχειρήσεις και για τα νοικοκυριά αντίστοιχα.

Το επιτόκιο νέων στεγαστικών δανείων προς τα νοικοκυριά μειώθηκε οριακά σε 3,0%, ενώ μειώθηκε και η απόκλιση από τον μ.ό. της Ευρωζώνης σε 84 μ.β. από 110 μ.β.

Οι τιμές των μετοχών σημείωσαν μικρή άνοδο τον Αύγουστο, κατά 1,9%, ανακτώντας μερικώς τις απώλειες του δευτέρου τριμήνου

Πηγή: Capital.gr, έως 08/2022

Ο μέσος όγκος ημερησίων συναλλαγών κυμάνθηκε σε €53,7 εκατ. τον Αύγουστο, από €50,1 εκατ. τον Ιούλιο, σαφώς χαμηλότερα και από τον μέσο όγκο ημερησίων συναλλαγών το 2021 στα €68,9 εκατ.

- Οι **ιδιωτικές καταθέσεις** αυξήθηκαν περαιτέρω κατά €0,5 δισεκ., τον Αύγουστο, λόγω ανόδου των καταθέσεων των νοικοκυριών.
- Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) εκταμίευσαν €3,7 δισεκ. **νέα δάνεια τακτής λήξης** τον Ιούλιο, που αποτελεί την υψηλότερη μηνιαία ροή την τελευταία εννιαετία.
- Οι επιχειρήσεις στους **κλάδους** των μεταφορών, της μεταποίησης, του εμπορίου και της ενέργειας απορρόφησαν μεγάλο ποσοστό των νέων δανείων τον Ιούνιο. Η **καθαρή χρηματοδότηση των νοικοκυριών** συνέχισε να συρρικνώνεται.
- Τα **επιτόκια νέου δανεισμού** προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά σημείωσαν κάμψη τον Ιούλιο, με μείωση της απόκλισής τους από τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης.
- Η **χρηματιστηριακή αγορά** κατέγραψε μικρή περαιτέρω ανάκαμψη τον Αύγουστο, κατά 1,9%, με υποτονικό ωστόσο τζίρο συναλλαγών.

8. Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

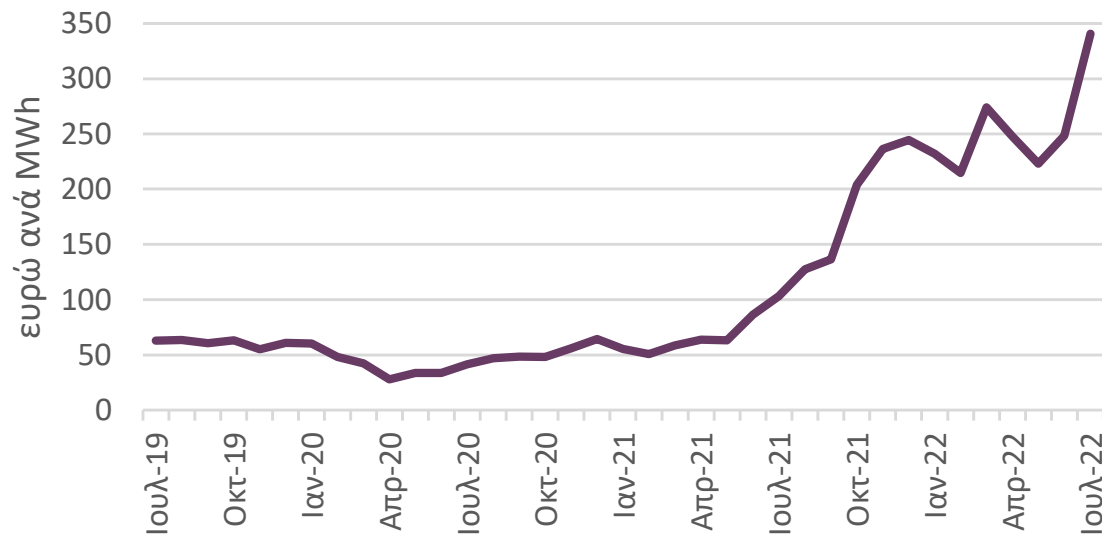
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

*«Σημάδια ανθεκτικότητας, εν μέσω κινδύνων και
επίμονου πληθωρισμού»*

Αύξηση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας. Αύξηση της τιμής δικαιωμάτων εκπομπών CO₂.

Το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά τον Ιούλιο αυξήθηκε κατά 229% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2021...

Μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα

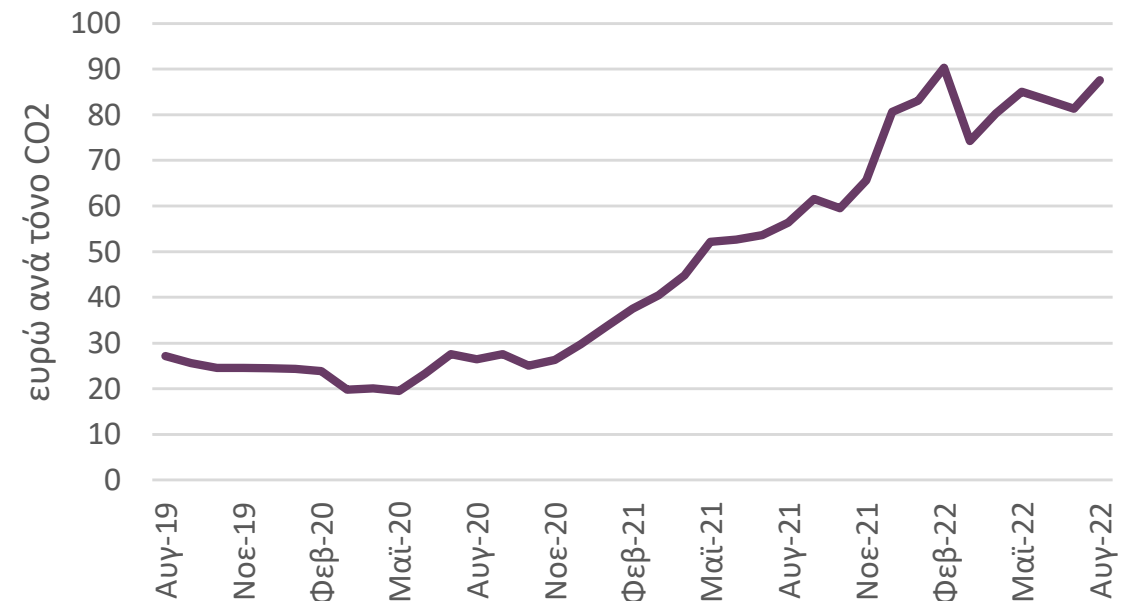

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 7/2022

Η μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα (Οριακή Τιμή Συστήματος) διαμορφώθηκε τον Ιούλιο στα 340,7 €/MWh, αυξημένη κατά 37,3% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

...ενώ η τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ αυξήθηκε τον Αύγουστο

Μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EUA units)

Πηγή: EEX - Emission Spot Primary Market Auction Report 2019-2022, έως 8/2022

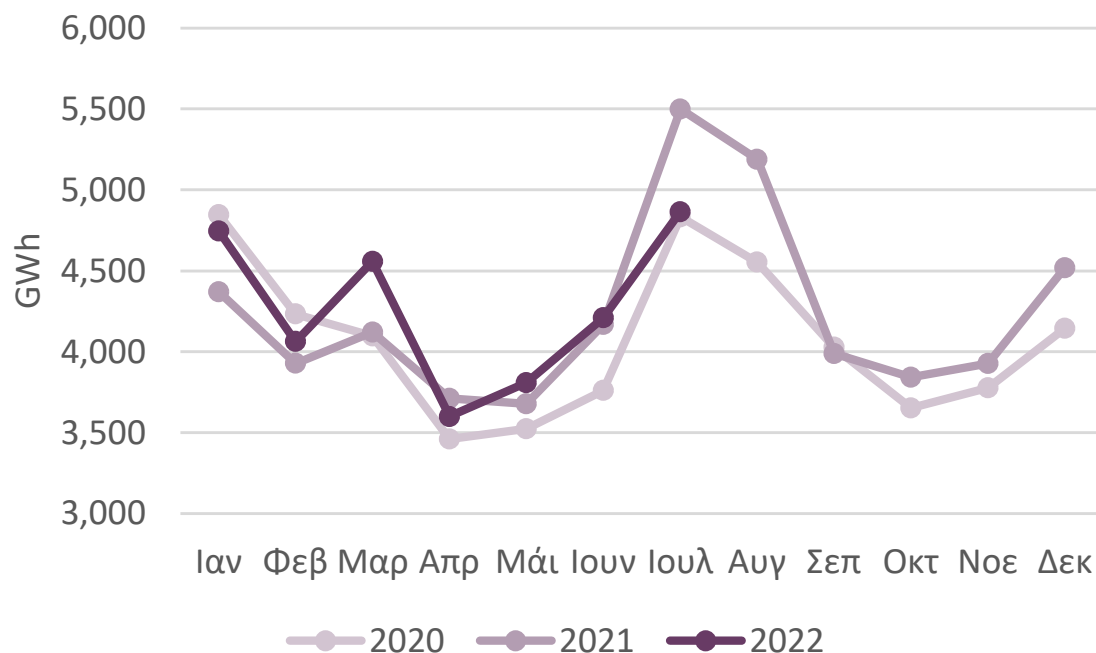
Η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ τον Αύγουστο διαμορφώθηκε στα 87,57 €/tCO₂, αυξημένη κατά 7,7% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

*Λόγω έλλειψης δεδομένων, η τιμή του Ιανουαρίου έχει υπολογιστεί ως γραμμική παρεμβολή των τιμών Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου

Μείωση στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, διατηρούν οι επενδύσεις σε ΑΠΕ τον ανοδικό ρυθμό τους.

Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα διαμορφώθηκε τον Ιούλιο στις 4.863 GWh, μειωμένη κατά 11,6% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

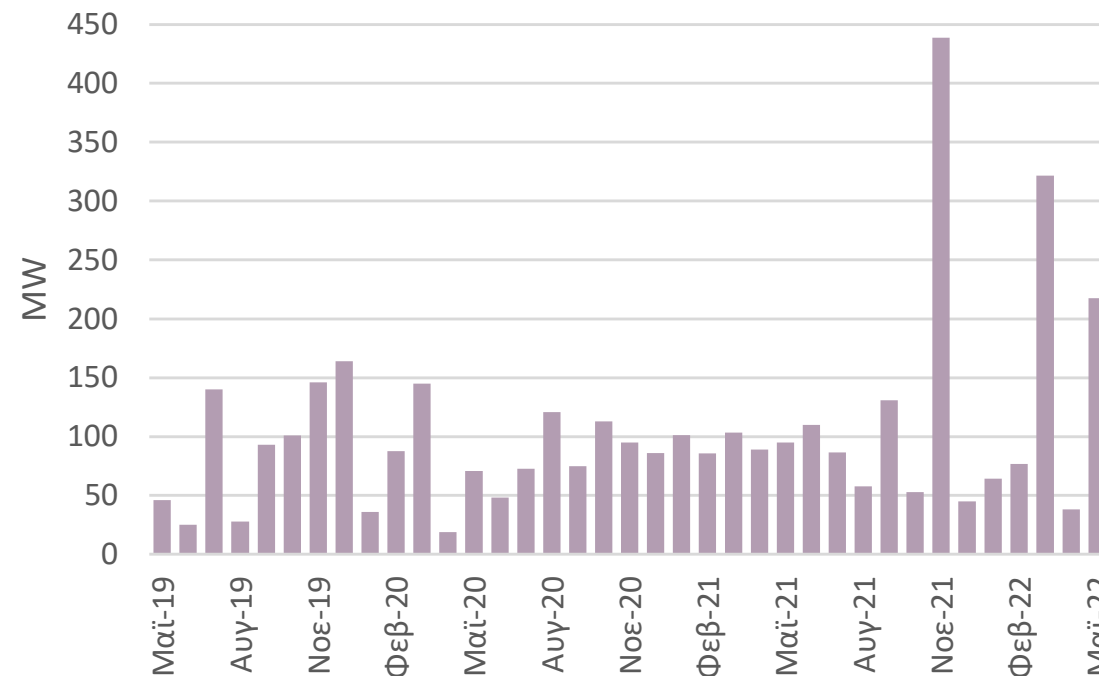
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 7/2022

Η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή αυξήθηκε τον Μάιο κατά 218 MW

Νέα εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ

*Δεν συμπεριλαμβάνεται η ισχύς από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

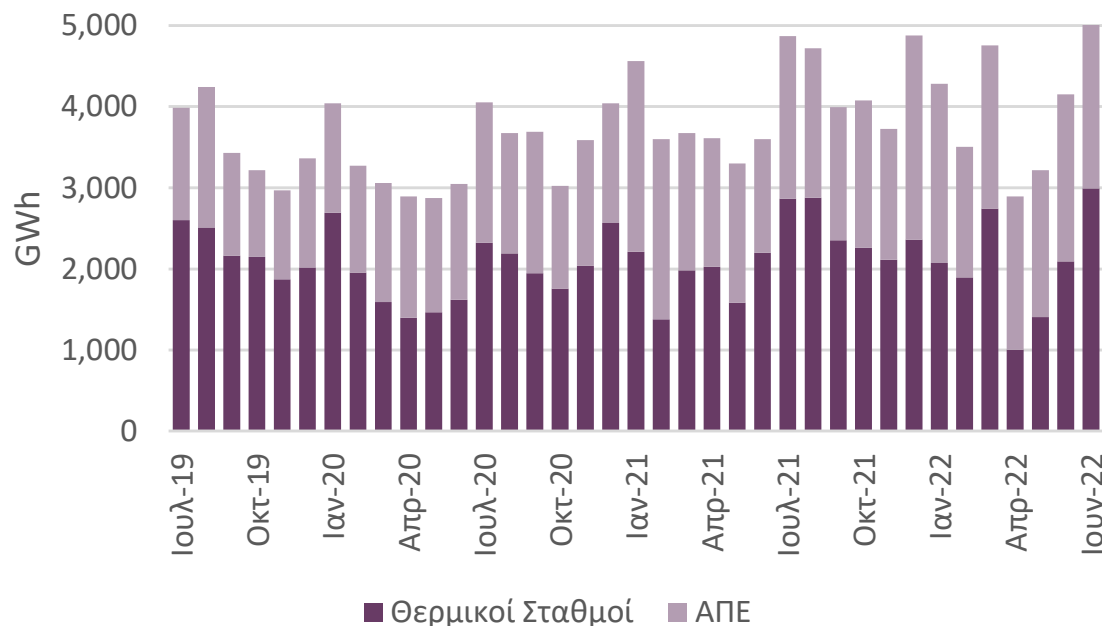
Πηγή: ΔΑΠΕΕΠ, έως 5/2022

Αυξήθηκε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς και από ΑΠΕ. Εξαγωγικό το ισοζύγιο ενέργειας.

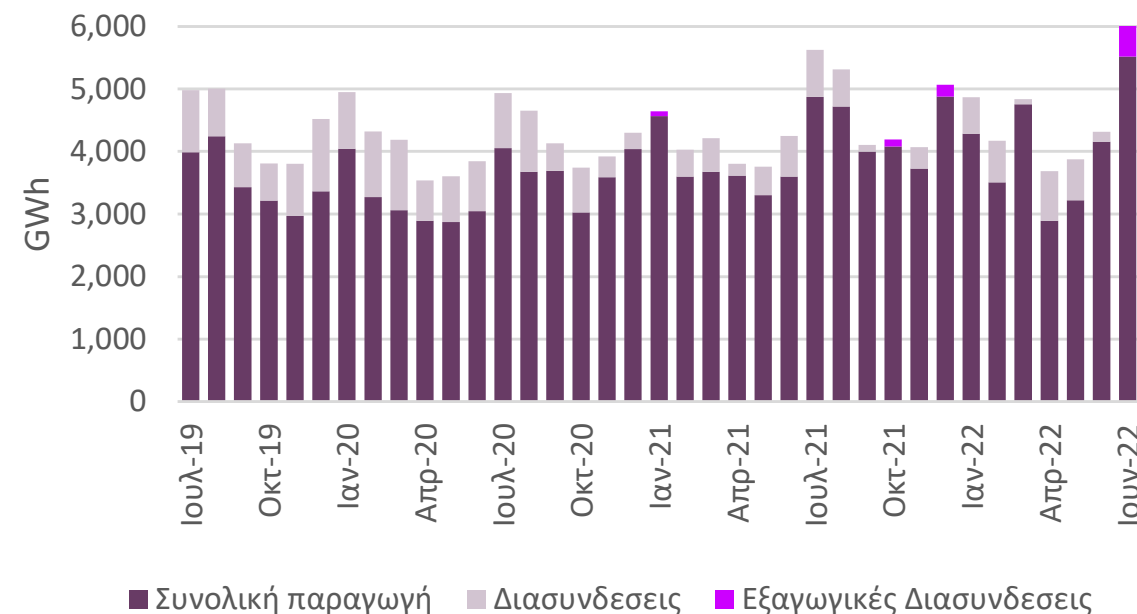
Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς στο διασυνδεδεμένο σύστημα τον Ιούλιο αυξήθηκε κατά 4,3% ενώ από ΑΠΕ αυξήθηκε κατά 25,9% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Η συνολική εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας τον Ιούλιο αυξήθηκε κατά 13,2% και το ισοζύγιο διασυνδέσεων ήταν εξαγωγικό σε ποσό ίσο με το 32,2% των εισαγωγών του ίδιου μήνα του προηγούμενου έτους

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς και ΑΠΕ* στο διασυνδεδεμένο σύστημα

Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ισοζύγιο διασυνδέσεων στο διασυνδεδεμένο σύστημα*

*Συμπεριλαμβάνεται η ενέργεια από υδροηλεκτρικούς σταθμούς

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 7/2022

*Δεν συμπεριλαμβάνονται οι απώλειες συστήματος. Οι διασυνδέσεις αφορούν στις καθαρές εισαγωγές.

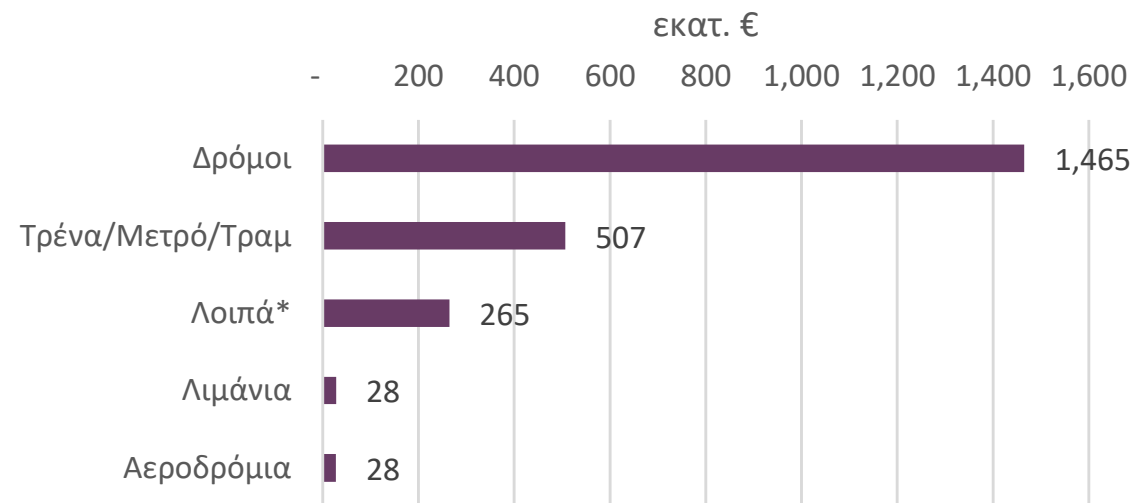
Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 7/2022

Περιορισμένος ο αριθμός των νέων προσκλήσεων τον Αύγουστο

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων*

Υποδομές - Ανοιχτές προσκλήσεις

*Αφορά σε προσκλήσεις έργων μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ και σχέδια επενδύσεων στο πλαίσιο παραχωρήσεων ΤΑΙΠΕΔ έως 8/2022. Περιλαμβάνει και τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης που έχουν ανακοινωθεί ως τον Ιούλιο του 2022.

Κάθε μια από τις κατηγορίες περιλαμβάνει τα εξής έργα:

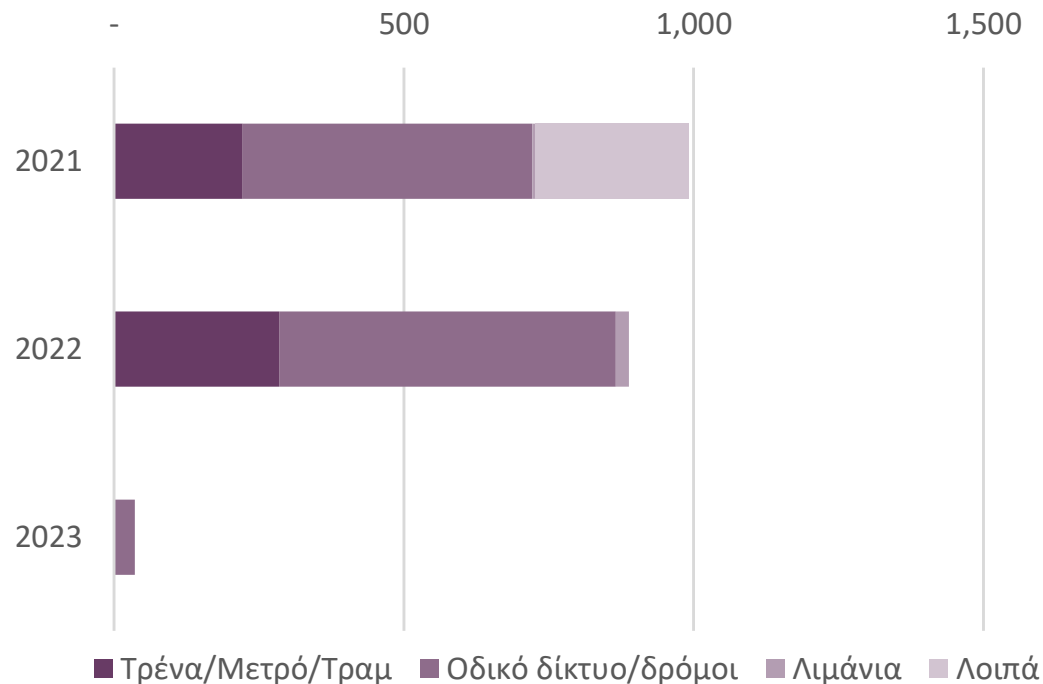
- Υποδομές: Οδικά δίκτυα-δρόμοι, μέσα σταθερής τροχιάς, λιμάνια, αεροδρόμια κλπ.
- Ενέργεια & Κλίμα: Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων, πρόληψη κινδύνων από πλημμύρες και πυρκαγιές, ενεργειακή διασύνδεση απομακρυσμένων περιοχών και λοιπά
- Υδάτινοι πόροι: Συλλογή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων / αστικών λυμάτων, αποδοτική διαχείριση πόσιμου ύδατος, γενικότερες υποδομές διαχείρισης υδάτινων πόρων
- Στερεά Απόβλητα: Δημιουργία πράσινων σημείων, ανάπτυξη συστημάτων συλλογής βιοαερίου, αστικά απόβλητα, μονάδες κομποστοποίησης κλπ.

Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, εγκεκριμένα έργα Ταμείου Ανάκαμψης έως 8/2022

*Στα Λοιπά συγκαταλέγονται έργα αναβάθμισης αστικού περιβάλλοντος, υποδομές άθλησης, έργα ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς κλπ.

Έγκριση του προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων σε υποδομές, ανά κατηγορία έργου και έτους εκατ.

* Περιλαμβάνονται εγκεκριμένα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης
Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, ΤΑΙΠΕΔ έως 8/2022

Ένταξη 6 σημαντικών έργων στο νέο ΕΣΠΑ 2021-2027

- Πρόγραμμα Εξοικονομώ (συνέχιση) €625 εκατ.
- Κατασκευή μονάδων ανάκτησης και ανακύκλωσης για αστικά απόβλητα & αναβάθμιση υφιστάμενων μονάδων (έως €500 εκατ.)
- Αντιπλημμυρικά έργα (€170 εκατ.)
- Ανάπλαση Φαληρικού όρμου (€140 εκατ.)
- Ενεργειακή αυτονομία, κυκλική οικονομία, ψηφιακός μετασχηματισμός μικρών νησιών (GReco islands – €100 εκατ.)
- Κατασκευή νέων ποδηλατόδρομων (€32 εκατ.)

Σύνοψη – Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

- Στην **αγορά ηλεκτρικής ενέργειας** τον Ιούνιο, η κατανάλωση μειώθηκε κατά 11,6% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2021 ενώ, το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά σημείωσε αύξηση 229% σε ετήσια βάση.
- Η **εγκατεστημένη ισχύς των ΑΠΕ** τον Μάιο σημείωσε αύξηση με προσθήκη 218 MW και η **παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ** τον Ιούνιο αυξήθηκε κατά 25,9% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2021 ενώ, το ενεργειακό ισοζύγιο ήταν εξαγωγικό.
- Η **μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂** αυξήθηκε κατά 7,7% τον Αύγουστο.
- Περιορισμένες αλλαγές στις προσκλήσεις έργων σε ενέργεια, περιβάλλον και υποδομές τον Αύγουστο.
- Ένταξη 6 σημαντικών έργων αξίας άνω του €1,5 δισεκ. στο **νέο ΕΣΠΑ 2021-2027** και έγκριση του προγράμματος «**Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή**» από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.